

GAZETA GDAŃSKA

Polski organ przemysłowy, handlowy i finansowy w Gdańsku.

Numer pojedynczy 50 mk. niem.

Filja w Tczewie: ul. Dworcowa 29/30.

Numer pojedynczy 100 mk. polskich.

Dla Gdańska:

PRZEDPŁATA na miesiąc luty 1000 mk. niemieckich w Gdańsku i w Niemczech z odnośzeniem do domu. Pod opaską 1500 marek niemieckich. W innych krajach 2500 marek niemieckich.

OGŁOSZENIA w dziale inseratowym za nonparelowy wiersz 1-lamowy lub jego miejsce 90.00 mk. niemieckich. Reklamy za tekstem za nonparelowy wiersz 1-lam. lub jego miejsce 300 mk. niemieckich. Reklamy na pierwszej stronie za nonparelowy wiersz 1-lamowy lub jego miejsce 450 mk. niemieckich. Dla poszukujących posady 50% zniżki.

Konta czekowe:
P. K. O. Warszawa 170 028
Gdańsk 1307

Konto bankowe w banku
Kwilecki Potocki & Cie., Gdańsk
Hundegasse nr. 85
Bank Związku Spółek Zarobkowych
Gdańsk, Holzmarkt 18.

Dla Polski:

PRZEDPŁATA na miesiąc luty z odnośzeniem przez listowego 2950 mk. pol. Pod opaską 3600 mk. pol. Ogłoszenia i abonentów przyjmuje: Administracja w Gdańsku, Stadtgebiet 12; księgarnia kol. „Ruch” w Gdańsku, Kassubischer Markt 21; w Poznaniu, w Krakowie i w Lwowie: biuro ogłoszeń „Anons” w Warszawie ulica Wesoła; „Par” w Poznaniu i Bydgoszczy i wszystkie biura ogłoszeń w Polsce. **OGŁOSZENIA** za non. wiersz 1-lam. lub jego miejsce 200 mkp. Rekl. za tekstem nonp. wiersz 1-lam 750 — mkp. Rekl. na 1-ej stronie za nonp. wiersz 1-lam. 1000. — mkp. przyjm. tylko na ćwierć strony.

Telefon Redakcji i Administracji 1781 i 737.

Redakcja i Administracja: Gdańsk, Stadtgebiet 12.

Skrytka pocztowa w Gdańsku nr. 188.

Filja Administracji (przyjmowanie ogłoszeń i przedpłaty) księgarnia „Ruch” Kassubischer Markt 21.

Francuzi zaprowadzają stan oblężenia w Zagłębiu Ruhry.

Berlin, 29. I. (A.W.) Według doniesienia „Acht-Uhr-Abendblatt” gen. Degout zawiesił nad całym zagłębiem obostrzony stan oblężenia. Opublikowanie go ma nastąpić przez prezydenta policji w Essen. Według oświadczeń francuskich rozporządzenie to jest następstwem sabotażu ze strony niemieckich urzędników kolejowych, pocztowych i telegraficznych.

Zarządzenia francuskie na wypadek strajku generalnego.

Berlin, 29. I. (A.W.) „Chicago Tribune” donosi, że w razie wybuchu strajku generalnego w zagłębiu, wojska francuskie wkroczą w głąb Westfalji i obsadzą Wesel, Haagen, Barmen i Elberfeld.

Wojenne statki francuskie przed Kłajpedą.

Królewiec. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Od kilku dni krążą na wodach przed Kłajpedą następujące statki wojenne francuskie: Wielki pancernik „Voltaire”, mający 4 działa kalibru 305 mm., 12 dział kalibru 240 mm. i 12 dział kalibru 75 mm. Torpedowiec Senegalais i Algerien, uzbrojony w 1 dział 120 mm. i 4 działa kalibru 75 mm. Statek wojenny „Ailette” z 2 działami kalibru 75 mm. i 2 działami 75 mm. Statek wojenny „Oise” z 4 działami kalibru 100 mm. i 1 działem kalibru 47 mm.

Oprócz ciężkiej artylerji posiadają wyż wymienione okręty wojenne kilka torped, dział przeciw samolotom i około 100 armat rewolwerowych, oraz karabinów maszynowych najnowszej konstrukcji.

Pod Kłajpedą znajduje się również jeden wojenny okręt angielski „Caledon”, uzbrojony w 5 dział kalibru 120 mm. i 2 działa 120 mm.

Wyrok śmierci na Niewiadomskiego będzie wykonany.

Prezydent Wołciechowski wyrok potwierdził.

Warszawa, 29 I. Kurjer Warszawski donosi: Naczelnik kancelarii cywilnej p. prezydenta Rzeczypospolitej przywiózł dzisiaj do ministerstwa sprawiedliwości akty w sprawie Eligjusza Niewiadomskiego. Po otrzymaniu aktów sprawy p. ministra sprawiedliwości zakomunikował decyzję p. prezydenta Rzeczypospolitej p. przesłowi rady ministrów.

Decyzja ta brzmi:

Ani w sumieniu, ani w aktach nie znajduje motywów do zmiany wyroku sądowego.

W ten sposób wyrok śmierci wydany przez sąd okręgowy warszawski jako uprawniony będzie ostatecznie wykonany.

Ogniem i mieczem chcą bolszewicy krzewić komunizm.

Główna bitwa ma rozegrać się nad Renem.

Królewiec. (Od korespondenta Gaz. Gd.) Z Rosji donoszą o wielkich przygotowaniach co do propagandy teorii o szerzeniu idei komunistycznej drogą militarnego poparcia, a ewentualnie drogą nowych wojen. Coraz bardziej i szerzej krzewiona jest myśl wydania ostatecznej i decydującej bitwy imperjalizmowi światowemu nad Renem. Głównym krwawym polem idei rozszerzenia bolszewizmu i komunizmu drogą nowej wojny jest Bucharin, który wygłasza hasła rozpoczęcia krzyżowej wyprawy komunizmu przy pomocy ognia i miecza przeciw zachodowi. Jednocześnie daje się zauważyć podpadające zbliżeniu i nawiązywanie stosunków między sowiekami a reakcjonistami i militarystami niemieckimi, którzy idą do zacieśnienia węzłów przyjaźni z Rosją i wytknęli sobie ten sam cel rozprawy wojennej z państwami imperjalistycznymi.

„Socjalistyczny Westnik” przynosi bardzo znamienity artykuł pod tytułem „Czerwona interwencja” pióra Dansa, w którym powiedziano, że manifest komunistyczny nakazuje proletariatu podbój świata. Czyż można jednak podbijać i zdobyć świat, pyta Dans, bez

bagnetów i karabinów? Jeżeli należy zdobywać świat dla socjalizmu drogą zbrojnego podboju, to samemu musi posiadać państwo proletariackie wszelkie prawo do agresji i do „czerwonej interwencji”.

Mniej więcej to samo powiedział też Bucharin w swym ostatnim przemówieniu. Najciekawsze, że tak komunistyczna prasa niemiecka jak i prasa rosyjska pomija to wysoce charakterystyczne przemówienie Bucharina zupełnym milczeniem. Wystąpienie Bucharina w okresie tylokratycznych zakłóceń na wschodzie i zachodzie nabiera wysoce ciekawego znaczenia i daje dużo do myślenia. Powiedzenie jego, że Rosja jest już dostatecznie silna, aby móc zawrzeć układy militarne z temi państwami, z którymi zeżech, traci awanturą wojenną, do której najwyraźniej za podstępem Niemiec zmierza. Głosy dowodzące, że za kulisami rozgrywających się wypadków na terytorjum Kłajpedzkim zasługują wobec groźby Bucharina na baczniejszą uwagę i kto wie czy wypadki te nie były pierwszą prątyczną próbą przejścia od teorii bucharinowskiej do militarnej rzeczywistości.

Przyjaźń litewsko-niemiecka

Skompromitowana prasa germanofiliska.

Królewiec. (Od wł. koresp.) Wbrew doniesieniom germanofilskiej prasy i całego szeregu lewicowych pism polskich, starających się zaprzeczyć niezbitym dowodom prowadzenia wspólnej akcji i wspólnych konszachtów przez Niemców i Litwinów, pisze prasa litewska najwyraźniej o zacieśnieniu węzłów przyjaźni z Niemcami. Zupełnie przeciwnie co do tego, co powiedziała germanofiliska prasa polska — powiada „Echo” kowieńskie, iż najdalej posunięte wobec Niemców na terytorjum Kłajpedzkim ustępstwa i koncesje, a ostatnio triumfalne wprost przyjęcie niemieckiego posła w Kownie Olshausena, są wyrazem serdecznej i gorącej przyjaźni, jakie łączą i łączą oba kraje.

„Echo” powiada, że tylko posła amerykańskiego spotkało podobnie serdeczne przyjęcie podczas uroczystości wręczenia listów uwierzytelniających.

Posel nadzwyczajny i minister pełnomocny Niemiec dla Litwy dr. Olshausen udał się w południe do pałacu prezydenckiego kareta samochodową, eskortowaną przez wartę honorową pułku huzarów w asystencji swoich sekretarzy i dyplomatów litewskich.

Przy wręczaniu listów uwierzytelniających był obecny prezes ministrów p. Galwanowski.

Wieczorem tegoż dnia prezydent państwa wydał obiad galowy na cześć posła. Przy obiedzie tym obecni byli gabinet ministrów, głównodowodzący armją i prezydium Sejmu.

Nastąpiła wymiana toastów i przemówienia pp. prezydenta, dr. Olshausena i prezesa ministrów.

Pisma litewskie dodają, że obiad galowy przewyższał wszystkie bankiety, wydawane na cześć reprezentanta któregośkolwiek z państw.

W tem, co podają pisma litewskie, dopatrywać się należy zaprzeczenia doniesieniom gorliwych obrońców rządu niemieckiego, usiłujących odwrócić uwagę od wspólnej roboty niem.-litewskiej w telegramach o rzekomem zaostreniu stosunków niemiecko-litewskich i od wspólnej akcji, podjętej w Kłajpedzie.

Litwini tworzą wielką armję ochotniczą.

Kupiono dwie baterje ciężkiej artylerji niemieckiej.

Królewiec. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Z Kłajpedy donoszą o zrealizowaniu, wydanego przed tygodniem hasła co do tworzenia ochotniczej armji terytorjum Kłajpedzkiego. W skład ochotniczej armji litewskiej wchodzi przeważnie Niemcy, uzbrojeni w karabiny i kartaczońce modelu niemieckiego. Żołnierze armji ochotniczej ubrani są w płaszcze koloru khaki i w stalowe hełmy niemieckie. W Heydekrugu utworzono przy pomocy rządu litewskiego szwadron kawalerji, który przybrał nazwę huzarów śmierci. Kawalerzyści noszą na czapkach, podobnie jak czarny pułk huzarów niemieckich — oznakę trupiej głowy. Litewskie pismo „Balsas” donosi, że onegdaj udało się nabyć dwie baterje ciężkiej artylerji, przemilcza jednak fakt, że baterje te pochodzą z Niemiec.

Dyrektorjat litewski odpowiada odmownie na żądanie komisji międzysojuszniczej.

Królewiec. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Dyrektorat litewski dał wczoraj komisji międzysojuszniczej odmowną odpowiedź na żądanie jej, wystosowane zaraz po przybyciu do Kłajpedy w sprawie natychmiastowego rozbrojenia powstańców. Dyrektorat motywuje swą odmowę postanowieniami ujętymi w układzie zawartym z wysokim komisarzem Petisne w sprawie zawieszenia broni.

Francja odgraża się Bawarji. Posel francuski pozostanie w Monachjum.

Berlin, 29. I. (A.W.) „Neues Wiener Journal” donosi, że w odpowiedzi na notę niemiecką, że rząd bawarski nie bierze na siebie odpowiedzialności za życie i bezpieczeństwo posła francuskiego w Monachjum, rząd francuski wystosował do Niemiec notę, w której oświadcza, że na wypadek, gdyby posła francuskiego w Monachjum spotkało cokolwiek złego, to rząd francuski snuje z tego wszelkie konsekwencje. Rząd francuski wyraźnie czyni rząd bawarski odpowiedzialnym za bezpieczeństwo posła Darda w Monachjum.

Anglia przeciw wywozowi węgla do Niemiec.

Berlin, 29. I. (A.W.) Według wiadomości z Londynu rząd francuski postanowił wystąpić w Londynie z krokami przeciw wywozowi węgla angielskiego do Niemiec. Jak się dowiaduje Sunday Express, rząd angielski ma zająć wobec tego wystąpienia postawę odmowną.

Komisja międzysojusznicza zrywa z litewskim rządem.

Żądania ludności.

Królewiec. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Na ręce członków nadzwyczajnej komisji międzysojuszniczej złożony zjednoczone zawołanie i polityczne organizacje Kłajpedzkie uroczysty protest przeciw najazdowi uzbrojonych band litewskich. Protest kończy się wezwaniem mocarstw sojuszniczych, aby 1. usunęły natychmiast najazdźców, 2. aby rozbroiły i rozwiązały tak zwaną armję terytorjum Kłajpedzkiego i 3. zagwarantowały swobodę praw i bezpieczeństwa osobiste wszystkim obywatelom kraju.

Od trzech dni zerwane zostały z rządem powstańców wszelkie stosunki. Władze alianckie nie odnoszą się już w niczem do Simonajtisa, lecz wprost do Rady ambasadorów.

Żądają unieważnienia traktatu Liza Francuzów i wzywają do walki przeciw żydom.

Monachium, 29 I. (PAT.) Na zgromadzeniu socjalistów narodowych przyjęto między innymi jak donoszą Muenchener N. Nachrichten rezolucję, domagającą się natychmiastowego unieważnienia traktatów pokojowych, wstrzymania dostaw w naturze i w gotówce, bezzwłocznego przeprowadzenia reformy waluty, bezwzględnych kar dla zdrajców ojczyzny i kary śmierci na paskarzy.

W czasie uroczystego poświęcenia sztandaru narod. socjalistowy ołoił między innymi przemówienie pułk. Xylander, który nazwał Francuzów psami i swiniami. W pochodzie, który rozwinął się po uroczystości, niesiono transparenty z antysemickimi napisami. Transparenty te niesły ludzie, przybrani w mundury i hełmy.

W Warszawie

W Gdańsku

Dolar	44,000	34,500
Marki (niem.)	115,-	(pol.) 95,-

Rewelacje z za kulis sopockiej jaskini gry.

Dyrekcja skazuje krupierów na okradanie publiczności. Oszustwa i sprzeniewierzenia. Dyskrekcja dyrekcyj w pokrywaniu skandalów.

Jeden z obywateli gdańskich, któremu udało się zająć nie dla każdego możliwe do zdobycia stanowisko krupiera w kasynie sopockim i doczekać się nawet awansu, a tem samem i zaufania dyrekcji, syt uznania i dobrej sławy ludzi, którzy żyją z okradania publiczności, po zbadaniu wszelkich tajników jaskini gry, po dotarciu do źródła wszelkiego zła i wybadaniu wszystkich metod rujnowania łatwowiernych i namiętnych graczy zebrał swe wrażenia z przeżytych kilkunastu miesięcy i dzieli się niemi z nami nie tylko ku przestrodze tych, którzy w kasynie sopockim szukają szczęścia, ale również i dla tego, aby drogą presji opinii publicznej spowodować gdańskie władze urzędowe, oraz prokuraturę do przeprowadzenia energicznego śledztwa i do zniesienia tej hańbiącej ludność tutejszą instytucji.

Jaskinia gry w Sopocie założona została w roku 1920. Założycielami jej byli niejaki Linke, Rolow i Dassel, którzy przybyli do Gdańska zaledwie z kilku tysiącami marek, po krótkim czasie z bogactwami się do tego stopnia, iż zakupili w Berlinie fabrykę, którą za zdobyte przy rulecie pieniądze stale powiększali. Do mężów zaufania dyrekcji należeli w pierwszych dniach otwarcia jaskini gry również niejaki Möbius, który pełnił funkcję głównego kierownika gry, oraz Krebs, tak zwany szef salonu, który występował też w roli krupiera i na procederze tym tak się dorobił, że kupił sobie niezadługo fabrykę laku i karoserji.

POCZĄTKOWO TRZEBA BYŁO GRACZY WERBOWAĆ.

Pierwsze dni istnienia kasyna nie były świetne. Przy ustawionych początkowo dwóch tylko stolikach w dolnych ubikacjach kasyna sopockiego nie było prawie nikogo. Graczy trzeba było dopiero werbować drogą specjalnej propagandy i reklamy, trzeba było ściągać i zachęcać. Uciekano się w tym celu do metody, która okazała się niezawodna, a wysoce negująca. Oto przy jednym ze stolików zjawiali się niby to przygodni gracze, w samej rzeczy zaś cisi współnicy założycieli, którzy od niechęci rozpoczynali grę małymi sumami, a zaopatrzwszy się w wygrane stawki, sięgali coraz wyżej i z kilku tysięcy czynnym zarobkiem wychodzili wysoce uszczęśliwieni. Nikt nie przypuszczał wówczas, że był to jeden z wielu forteli,

do których dyrekcja ucieka się, i że szczęśliwy gracz powracał później innemi drzwiami, aby wygrane złożyć znowu do kasy i rozpocząć koniedję swą od nowa. Początkowo odbywała się gra bez żadnego ustalonego porządku, bez ścisłej kontroli i dozoru. Każdy z krupierów miał możność wzmówienia w gracza nawet gdy wygrał, że przegrał i zagarniał niejednokrotnie wyższą wygraną do kasy dyrekcyjnej. Na tle takich nieporozumień i nieustalonych jeszcze przepisów powstawały zatem sprzeczki i kłótnie, a zdarzało się nawet, że między graczami a krupierami przychodziło do bijatyki. Ze stan taki długo trwać nie mógł, zdawała sobie dyrekcja z tego bardzo dobrze sprawę i tem też tłumaczy się fakt, iż zaczęła rozglądać się za jakimś zawodowym krupierem. Znalazła go ostatecznie w osobie niejakiego Dünewalda, zamieszkałego w Berlinie. Dünewald pełnił swego czasu funkcję krupiera rzekomo w Monte Carlo i był doskonale obeznany z wszelkimi metodami gry, a zwłaszcza gry w t. zw. baccarat. Po przybyciu Dünewalda, z którego dyrekcja była wysoce zadowolona, gdyż nie tylko, że otworzył on jej źródło olbrzymich, setki tysięcy dziennie wynoszących zarobków, ale zaprowadził przedsiębiorstwo tak dobrze, iż dolne sale już nie wystarczały i trzeba było pomyśleć o nowych obszerniejszych ubikacjach na pierwszym piętrze. Mimo zadowolenia z działalności Dünewalda utrzymać go na stanowisku nie było można, gdyż zatrudniony personel i krupierzy, zorganizowani przez niejakiego Kurta Jaskowskiego, zażądali usunięcia go z powodu, który dyskretna dyrekcja utrzymała w ścisłej tajemnicy.

WSZEKIE SKANDALE W KASYNIE ZAŁATWIANE DYSKRETNIE.

Wogóle wiele rzeczy w dyrekcji załatwiano się bardzo dyskretnie. W jesieni 1921 ujawnione zostały rozmaite nadużycia. Dopuszczali się ich t. zw. mężowie zaufania dyrekcji. Poszkodowana była przysięga nie tylko dyrekcja, ale także te fundusze publiczne W. Miasta, które zasilały się dochodami z tego brudnego źródła najniższych namiętności ludzkich. Przy dostawie pieniędzy do stołów gry podsuwano krupierom kwity do podpisu na sumy inne. Dżenne kasy obliczano także rozmaicie, a jak wiadomo, z każdej dziennej kasy ustalona część miała być

oddana na fundusze publiczne. Sprawa stała się naraz głośna, ale ucichła zaraz. Uwazamy, że powinna się nią była zainteresować prokuratura ze względu na owe fundusze publiczne.

Byłoby bardzo na miejscu, by podano do publicznej wiadomości, dlaczego odwołano z urzędu Schulza, urzędnika miejskiego, przydzielonego dla celów kontroli do kasyna gry i byłoby ciekawem dowiedzieć się, dlaczego odprawieni zostali Krebs i Moebius, którzy zresztą wyjechali z Sopotu z grubemi milionami.

Nader charakterystyczne i znamienne jest postępowanie dyrekcji i w przyszłości, nie oddaje ona nigdy żadnej sprawy oszustwa i sprzeniewierzenia do prokuratury i nie skierowuje żadnego przestępstwa, popełnionego w kasynie, na drogę sądową. Cokolwiek zajdzie w kasynie, kończy się jedynie tylko nagłem wydaleniem i co najwyżej skierowaniem przestępcy do sopockiej policji kryminalnej, prowadzonej przez komisarza Pokrzywnickiego. Pan Pokrzywnicki posiada w sprawie kasyna bardzo obfity materiał i wie niejedno, o czym powinna wiedzieć prokuratura. Sądźmy, że przed wyjazdem swym do Niemiec, gdzie stara się o posadę, złoży wszystkie akta i dowody tam, gdzie powinni się właściwie znaleźć.

Ze dyrekcja toleruje wszelkie przestępstwa i przewinienia, tłumaczyć sobie to można tem, iż sama znajduje się na bardzo pochyłej drodze. Aby to zrozumieć, należy wyjaśnić przedewszystkiem stosunek jej do krupierów, których przez nadzwyczajne warunki, oraz przez niepewność jutro zmusza wprost do oszustwa, małwersacji i najróżniejszych manipulacji na szkodę graczy, ale zawsze na korzyść dyrekcji. Krupier po dziś dzień jeszcze otrzymują dzienną pensję, jaka dyrekcja mu zapewnia — w wysokości 40 marek — słowami czterdzieści marek.

II. KRAJOWY SĄD GDAŃSKI PIĘTNUJE TOLERANCJĘ SENATU.

Krupier jest zdany na łaskę i niełaskę dyrekcji, gdyż nie może liczyć na ochronę prawną. Charakterystyczny jest w tym względzie wyrok II. Sądu Krajowego (Landgerichtu) w Gdańsku.

Jeden z funkcjonariuszów kasyna pozwał dyrekcję o pewną pretensję. Skargę sąd odrzucił, rozstrzygając zasadniczo, że kontrakt przyjęcia między krupierem a

kasynem nie może mieć ochrony prawnej, dlaczego też sąd nie rozstrzygał już drugiej kwestji, że kontrakt ten jest nieważny z powodu tego, że występuje przeciw dobremu obyczajom.

Sąd motywuje swe stanowisko między innymi następująco:

...Kasyno gry w Sopocie nie jest publicznym bankiem gry. Senat W. Miasta Gdańska i podległe mu władze administracyjne i policyjne tolerują je, może nawet dano mu jakąś koncesję, ale dotąd nie wyszła żadna ustawa, któraby uprawniała władze do tego...

...Kontrakt przyjęcia jest według par. 134 B. G. B. nieważny, gdyż występuje przeciw ustawowemu zakazowi...

...Czynności kasyna nie straciły swej obiektywnej bezprawności przez to, że Senat W. Miasta i podległe mu organy tolerują kasyno a nawet — jeśli się to stało — koncesjonują je. Tolerowanie to bowiem, względnie koncesjonowanie jest przeciwne ustawom, a tem samem nieważne...

Sąd w dalszym ciągu powołuje się na całe niemieckie ustawodawstwo, obowiązujące dotąd w W. Mieście, przytacza odnośne wypowiedzenia się prawników niemieckich i zaznacza:

...Ciężkie a przedewszystkiem pozabawiające czci kary, wymierzane przeciw uprawianiu zawodowego hazardu i niedozwolonemu utrzymywaniu banków gry (więzienie, utrata czci obywatelskiej, oddanie pod dozór policyjny, publiczne ogłaszanie kar itd.) wskazują, że ustawodawca z całą srogością chciał stłumić hazard, niszczący moralność publiczną...

Orzeczenie to krajowego sądu gdańskiego jest napiętnowaniem tolerancji Senatu i władz gdańskich, stosowanej do sopockiej jaskini gry a powinno w konsekwencji swej słać prokuraturę do wystąpienia tak przeciw dyrekcji kasyna, jak wszystkim tym, którzy doń uczęszczają.

Z drugiej strony rozstrzygnięcie to stwierdza, że każdy krupier w kasynie, nie mający opki prawnej przed żadnym zarządzeniem dyrekcji, musi na jej żądanie czynić wszystko, choćby to było najoczywistszą grabieżą grającej publiczności.

Jak to wygląda w praktyce, o tem w następnym artykule.

Prowizorium budżetowe.

Na jeden kwartał przewidziane wydatki w kwocie przeszło 1,159 miliardów. — Przekroczenie budżetu dopuszczalne w granicach 20 proc.

Uchwalone prowizorium budżetowe na pierwszy kwartał r. b., przewiduje w wydatkach 1.159 miliardów i 60 milionów marek, z czego na kredyty rzeczowe 709.026 milionów marek, na osobowe 450.000 milionów marek.

Na kredyty rzeczowe przyznano pomiędzy innymi:

Sejm i Senat 1.206 milionów marek, Prezydium Rady Ministrów 2.680 milionów marek, Ministerstwo Spraw Zagranicznych 11.227 milionów marek, Spraw Wojskowych 293.752 milionów marek, Skarbu 56.370 milionów marek, Kolei 165.991 milionów marek, Rolnictwa 18.193 milionów marek, Wyznań i Oświecenia 21.555 milionów marek, Poczty i Telegrafów 12.178 milionów marek, Robót Publicznych 67.254 milionów marek, Główny Urząd Ziemski 11.491 milionów marek, a pozostałe pozycje obejmują kredyty poniżej 10 miliardów.

Wydatki osobowe są najwyższe w dziale kolei, potem wojska, spraw wewnętrznych, oświaty, skarbu, sprawiedliwości itd.

Z kwot powyższych dokonywanie wydatków nowych i inwestycyjnych nastąpić może tylko za uprzednią zgodą Ministra Skarbu. Przekroczenie budżetu dopuszczalne jest tylko w razie dalszego wzrostu drożyzny i tylko w granicach 20 proc. Kredyty nowe mogą być otwierane tylko za prawomocną zgodą Sejnu.

Zestawienie to wydatków dokonane zostało tuż przed wniesieniem do Komisji Skarbowo-Budżetowej już w okresie p. Ministra Grabskiego. Prowizorium, postawione przez b. Ministra Jastrzębskiego, opracowane było na podstawie cen i kursów waluty październikowych, wskutek czego było oczywiście o kilkadziesiąt milionów niższe. Prowizorium obecne uwzględni już ceny i kursy walut styczniowe.

Jednakowoż, wobec tego, że jakiegokolwiek ustawy i zarządzenia uzdrawiającego mogą zacząć działać dopiero po szeregu tygodni, przewidywać należy konieczność podniesienia i tych kwot obecnych. W Ministerstwie Skarbu uważano za pożądane uzyskanie zezwolenia na takie podwyższenie w razie i w miarę wzrostu drożyzny. W Komisji Skarbowo-Budżetowej uchwalono zezwolenie do wysokości 20 procent.

Sprawy polskie Nowe podatki

Podatek gruntowy oparty na cenie żyta do wysokości przedwojennej. Po ataku dochodowy na nowych zasadach. — Progresa w podatkach dochodowych i majątkowych.

Prace nad nowymi podatkami są w pełnym toku w Ministerstwie Skarbu. Przedłożenia o podatkach: gruntowym, budynkowym i dochodowym już zostały złożone w Sejmie. Przedłożenia o podatku przemysłowym i o opłatach stemplowych złożone będą w tym tygodniu.

Podatek gruntowy oparty jest na zasadzie ceny korca żyta. Podatek obecnie płacony ma być doprowadzony do wysokości przedwojennej przy wzięciu za miarę cen korca żyta wówczas i dzisiaj. W myśl tej zasady stawki obecne podatku gruntowego wedle obliczeń dokonanych w lecie r. ub. miały być powiększone 40-krotnie, a z powodu dalszego spadku marki dzisiejsze powiększenie wypadnie co najmniej 100-krotnie.

Podatek budynkowy oparty będzie również na podniesieniu około 100-krotnem stawki obecnej.

Podatek dochodowy oparty będzie na nowych zasadach. Podatek ten zaczyna się od dochodu najmniej 2 milionów rocznie, i przy takim dochodzie wynosi 2 procent. Potem w miarę zwiększania się dochodu, a więc od 2 milj. 500 tys. itd. w górę zaczyna się progresja, tak że przy najwyższych dochodach podatek dochodzi do 25 procent od dochodu.

Miedzy nowym podatkiem dochodowym a podatkiem gruntowym istnieje ten związek, że najniżsi rolnicy, którzy dotychczas podlegali podatkowi gruntowemu i dochodowemu, obecnie od dochodowego będą zwolnieni, gdyż zaczyna się on dopiero od 2 milionów dochodu.

Podatek przemysłowy będzie ujednolicony w całym państwie, mianowicie zamiast dotychczasowych trzech różnych podatków przemysłowych w trzech dzielnicach wprowadzony będzie podatek od obrotu w wysokości 2 procent od całego obrotu.

Opłaty stemplowe oparte zostaną na nowym stałym mierniku ze współczynnikami zależnie od zmiany wartości pieniądza.

Progresa wprowadzona będzie w przedłożeniach Ministerstwa Skarbu tylko w podatku dochodowym i majątkowym, a wszystkie inne będą bez progresji.

O uregulowanie sprawy mieszkaniowej.

Klub Zw. Nar. Lud. zgłosił do I. sekcji marszałkowskiej następujący wniosek nagły w sprawie mieszkaniowej:

Ustawa o ochronie lokatorów z grudnia roku 1920-ego jest anachronizmem. Przepisy tej ustawy, określające wysokość czynszów dzierżawnych, kłócą się z życiem i jego koniecznościami, ze stosunkami walutowymi w Polsce, z względami użyteczności publicznej, interesem miast polskich, polskiego stanu mieszczańskiego, z normalnemi pojęciami o sprawiedliwości, wreszcie z poczuciem sprawiedliwości i ze zdrowym sensem.

Strony bezpośrednio zainteresowane — zarówno właściciele kamienic, jak lokatorzy — uznali naogół za konieczne przyjąć wolną umowę, wykluczoną z powyższej ustawy, jako podstawę, unormowania czynszów najmu. W znacznej części wypadków stosunki pod tym względem między stronami ułożyły się zgodnie. Dochodzą nas atoli liczne skargi na właścicieli, zmuszających w brutalny sposób lokatorów do płacenia czynszu — zbyt wygórowanego, a określonego bez porozumienia ze stroną drugą. Otrzymałmyś też liczne dane o bezwzględności lokatorów, którzy ciągnąc wielkie zyski z podnajmu, równocześnie uparczywie obstają przy normach czynszów dzierżawnych, określonych ustawą z r. 1920, względnie przewidywanymi w nieaktualnych już projekcie noweli do powyższej ustawy.

Fakt istnienia ustawy, do której ogół obywateli nie zastosowuje się i zastosować nie może — jest absurdem prawnym, de moralizuje ludność, przyzwyczajając ją do bezprawia, stwarzając okoliczności, sprzyjające rozwojowi psychozy powojennej, ducha

Przesuwanie regulacji sprawy mieszkaniowej na flukty dobrej czy złej woli stron i bezpośrednio a osobicie zainteresowanych przyczynia się do powiększenia zamętu w tej dziedzinie.

Jedynym właściwym regulatorem stosunków mieszkaniowych jest równowaga między podażą mieszkań a ich zapotrzebowaniem.

Dopóki tej równowagi nie odzyskamy, dopóty istnieje konieczność regulowania spraw mieszkaniowych drogą ustawodawczą, za pomocą przepisów, zgodnych z aktualnymi stosunkami gospodarczymi i walutowymi w Polsce.

Z powyższych motywów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa Rząd:

aby przedłożył Sejmowi bez zwłoki projekt noweli o ochronie lokatorów, względnie projekt nowej ustawy mieszkaniowej, zgodnej z gospodarczymi i walutowymi stosunkami w Polsce.

Audjencje posłów niemieckich u premiera.

Prezes rady ministrów przyjął 26 b. m. na audjencji posłów na sejm ks. kanonika Klinkę i Graebego. Posłowie ci złożyli w imieniu Klubu niemieckiego wyjaśnienie w związku z nominacjami

poszczególnych obywateli w armii niemieckiej, o czym p. prezes rady ministrów wspominał w swym przemówieniu w sejmie. W szczególności poseł Graebe informował odpowiedniego oficera ewidencyjnego w Bydgoszczy o uzyskaniu przez niego nominacji w armii niemieckiej. Według powyższego wyjaśnienia, nominacje te zostały dokonane wbrew woli i wiedzy zainteresowanych, którzy rozumieją, iż stoją one w sprzeczności z obowiązkiem obywateli Polski. Prezes rady ministrów wyjaśnienie powyższe przyjął do wiadomości, stwierdzając, że wspomniane nominacje dokonane zostały przez Reichswehrministerium jeszcze w roku 1922, zapowiedział uregulowanie tej sprawy przed wszystkim w drodze dyplomatycznej. Wewnętrznie sprawy te będą musiały być załatwione w każdym konkretnym przypadku w ten sposób, ażeby usunąć wszelką wątpliwość co do przynależności państwowej interesowanych. (PA1.)

Związek Handlowców w Poznaniu, filia w Gdańsku, Zjednoczenie Zawodowców Pracowników Handlowych Przemysłowych i Biurowych. Biuro znajduje się przy ulicy Poggenpuhl nr. 11 i czynne jest od 7—9 wieczorem.

Niemcy w świetle prawdy.

Ile zarabiają „bohaterzy dnia“, przemysłowcy niemieccy? — Otrzymali od rządu prezent w kwocie 40 miliardów. „Rote Fahne“ o tajnikach z budżetu niemieckiego. Anglicy o kwitującym stanie przemysłu niemieckiego. — Rozwój floty. — Nawet w budżecie kolejowym równowaga

Wobec obłudnych narzekania prasy niemieckiej o zniszczeniu Niemiec warto zanotować głosy inne, które rzucają ciekawą refleksję na stosunki w Niemczech.

Socjalistyczny „Robotnik“ warszawski donosi z Berlina:

Przemysłowcy są „bohaterami“ dnia nawołującymi naród niemiecki do ofiarności i jedności. Jak zaś wygląda ich własna ofiarność, dowodzą następujące przykłady: Zjednoczony Wielki Przemysł Chemiczny natychmiast podniósł ceny na rynku wewnętrznym o 100 %. Zjednoczeni młynarze Niemiec południowych podbili cenę maki pszennej z 111.000 na 140.000 mk. za 100 kg. Podobnie postąpili wszyscy „patriotyczni“ przemysłowcy i przedsiębiorcy. A zwyżka kursu na akcje? Jeżeli kurs z dnia 3-go stycznia przyjmujemy za 100, to 17 stycznia stosunek był następujący: akcje węglowe 209, hut żelaznych — 162, zakładów metalowych — 180, fabryk maszyn — 177, kolei i tramwaji — 177, linii okrętowych — 226, przedsiębiorstw elektrycznych — 194, chemicznych — 173, włóknistych — 179, browarów — 159, banków — 242.

Ciekawe jest zwłaszcza wartościowanie akcji tych zakładów, które znajdują się na terenie Rury okupowanego przez Francuzów. 22-go stycznia, można było stwierdzić następujące znaczne zmiany kursu: Tow. Niemiecko-Luksemburskie (— 9000), Gelsenkirchen (— 200), „Bochumer Guss“ (— 6000), Esenński Wegiel (— 3000), Harpener (— 3000), Hoesch (— 2000), Mannesmann, (— 8000), „Rhein Stahl“ (— 1200) i t. d. — wszystko to są przedsiębiorstwa na obszarze okupowanym. „Honor, o którym mówią bankierzy — pisze słusznie socjalistyczna „Chemnitz Volksstimme“ — zdaje się polegać na tem, by codzienie wywoływać nowe zwyżki rekordowe na rynku papierów wartościowych“.

Ponadto okupacja Rury jest dla nich geseftem miliardowym. Od sierpnia r. ub. właściciele kopalń nie płacili rządowi podatku węglowego, wynoszącego do chwili obecnej 40 miliardów mkn., mimo że miliardy te wpłynęły do ich kieszeni od spóżywców. Jeszcze obecnie otrzymują oni miliardowe zaliczki od rządu, których albo wcale nie zwróca, albo tylko w bezwartościowej walucie markowej.

Mamy więc wojnę, wojnę gospodarczą, wojnę węglową. O ile Niemcy spotka klęskę, to baroni węglowi napewno postarają się, by koszt tej klęski ponieśli robotnicy, jak to uczynili z kosztami wojny światowej.

O niezapłaconym przez baronów węglowych podatku p. piśm niemieckich donosiła tylko komunistyczna „Rote Fahne“. Dziennik ten omawiając fakt przeniesienia Syndykatu węglowego z Essen do Hamburga, podkreślił, że przeniesiono też pewne akta, między innymi akta dotyczące podatku węglowego. Podatek ten, jak wiadomo, wynosi 40 proc.

Dlaczego właśnie i te akta podległy przeprowadzce? „Rote Fahne“ tłumaczy nam to w sposób następujący. Od

wpłacił ani jednego feniga na poczet podatku węglowego. Nie protestował przeciw temu ani rząd Wirth'a, ani tembardziej gabinet obecny, który nawet przyznał Syndykatom prawo do zwyżki cen węgla o 67 proc.

Skutki tej gospodarki dla skarbu Rzeszy? Całkiem proste: dotąd nie wpłacono ze strony Syndykatu około 35 miliardów marek, które w dodatku w miesiącach ubiegłych przedstawiały wartość kilkakrotnie, a nawet kilkanaście kroć razy większą aniżeli dziś.

Ale akta odpowiednio wydzielono, bano się bowiem, że gdyby wpadły w ręce władz francuskich, zostałyby napewno ogłoszone, a więc robotnik niemiecki dowiedziałby się, że gdy on musiał przypadać nań podatek w całości opłacić, magnaci węglowi całymi miesiącami trzymają skarbowe miliardy.

Było rzeczą arecypatriotyczną iść z aktami temi do Hamburga — zakończył swe uwagi „Rote Fahne“.

Stała się po ogłoszeniu tego artykułu rzecz arcydziwna: pominięto go całkowitem milezieniem. Ani „Die Zeit“, ani tak zawsze „sozysty“, gdy chodzi o polemikę, stinnesowska „D. Allgemeine Zeitung“, ani „Vorwärts“, zaczepiony też przy tej sposobności przez organ komunistów, nie poruszyły wcale zawartych w „Rote Fahne“, przyznać trzeba, nader ciężkich zarzutów.

Komuniści nie dają jednak za wygraną i w numerze dzisiejszym ogłaszają tłumem drukiem pod tytułem: „Spisek milczenia“ artykuł tej treści: „Cała prasa burżuazyjna przemleła całkowicie sprawę zdemaskowania przez nas rządu niemieckiego, który ściągając podatek zarobkowy robotników do ostatniego feniga, podarował jednak 40 miliardów podatku węglowego magnatom węglowym.“

Milczy też i „Vorwärts“ o tym, że do socjaldemokracji należy Schmidt, który jako minister przemysłu przyłożył rękę do tego bezwstydu.

Ale im bardziej prasa burżuazyjna i socjaldemokratyczna milczy, tym silniej dowodzą, że czują się marnie.

„Daily Mail“ stwierdza kwitujący stan przemysłu niemieckiego w porównaniu z trudną sytuacją Anglii. W Niemczech niema prawie bankructw. Gdy w roku 1923 stwierdzono 9.700 wypadków bankructw, w ostatnich sześciu miesiącach zeszłego roku było ich zaledwie 700. Niemcy nie przechodzą klęski bezrobocia. Budowa okrętów postępuje zadziwiająco szybko i tonaż nowych statków handlowych doszedł do 500.000 ton. Gdy w Anglii przypada na głowę ludności do 20 funtów sterlingów podatków, w Niemczech — tylko funt sterlingów. Dług wewnętrzny Niemiec zniknął jako rezultat deprecjacji marki. Niemcy dzięki sprężadze niemieckich bonów zebrały sumę prawie równą długowi Anglii w Ameryce.

„Evening News“ donosi, że w Ameryce panuje zdziwienie z powodu tak niesłychanie szybkiego rozwoju floty handlowej niemieckiej oraz rozkwitu przemysłu i handlu w całym państwie.

— pisze dziennik — porzuca swe dotychczasowe zuchwałe stanowisko, gdy przekonają się o bezcelowości swej nieciernej kalkulacji.

Prasa Berlińska donosi, że w okresie od października do końca grudnia 1922 r. nastąpiła równowaga w budżecie kolejowym. Osiągnięto nawet pewien dochód w wysokości 2,89 miliardów marek niemieckich. Poprawa ta po części stoi w związku z przeprowadzoną niedawno redukcją personelu kolejowego oraz podwyższeniem taryf.

PRZYCZYNY SPADKU MARKI NIEMIECKIEJ.

Paryski „Temps“ w szeregu artykułów omawiał sprawę spadku marki niemieckiej, co szczególnie w Anglii wywołało silne zaniepokojenie. Półoficjalne pismo francuskie stwierdza, że nie należy uważać za przyczynę tego stanu ani wypłat reparacyjnych, które były minimalne, ani też okupacji Rury. Rząd Rzeszy sam świadomie czy nieświadomie doprowadził do spadku marki, gdyż, opierając się głównie na wielkich przemysłowcach, nie opodatkował ich dostatecznie, choć w ich właśnie rękach spoczywa większa część bogactwa Niemiec. W Niemczech istnieje np. podatek od węgla pobierany w wysokości 40 proc. od wartości jednej tony, lecz władze nigdy nie ściągły tego świadczenia, któreby wprowadziło do kasy państwa przeszło miliard marek złotych. Tymczasem na jednym z posiedzeń komisji Reichstagu poseł socjalistyczny oświadczył, że rząd wyznaczył cenę węgla w takiej wysokości, jak gdyby podatek od niego był pobierany. Można sobie

zatem wyobrazić, jak wielkie były zyski właścicieli kopalń węglowych. „Syndykat węglowy“ w Essen nie chcąc się też skompromitować, wywiózł swoje archiwa do Hamburga, bojąc się, aby władze okupacyjne francusko-belgijskie nie przeprowadziły rewizji w jego papierach.

„Jak już wielokrotnie wskazywaliśmy, — pisze „Temps“ w jednym z ostatnich numerów — katastrofa finansowa Niemiec wywołana jest tem, że właścicieli posiadzicie bogactwa niemieckiego uchylają się od płacenia podatków. Gabinet p. Cuno, opierając się właśnie na tych posiadzicielach, jest rządem najmniej zdolnym do wydobycia od nich tych świadczeń. W dodatek, służąc interesom uprzywilejowanych, jest on wystawiony na ataki ze strony szerokich warstw społeczeństwa, musi on zatem uderzyć w nutę patriotyzmu, aby za kulisami jedności narodowej ukryć nadużycia, z których korzystają jego przyjaciele. Polityka gabinetu p. Cuno, musiała zatem powiększyć kryzys finansowy: z jednej strony dochody skarbu nie mogły się dostatecznie powiększyć, co wywołało dalsze podniesienie się cen, a z drugiej strony rząd niemiecki, nie chcąc wypełnić warunków traktatu, spowodował zastosowanie sankcji, co wywołało panikę. Tymczasem emisja banknotów postępowała bez ograniczeń. Jednym słowem gabinet p. Cuno zbliżał się z własnej woli do chwili, o której żaden rząd w czasach pokojowych i normalnych nie może myśleć ze spokojem: do chwili niewypłacalności, kiedy jego pieniądź nie byłby już przez nikogo przypuszczany.“

Co słyhać na Pomorzu?

— Pod adresem Sądu Admiralskiego. Czytamy w „Głosie Pomorskim“: Od osób powołanych z nad wybrzeża bałtyckiego otrzymałszy szereg listów omawiających wyrok w sprawie katastrofy Puckiej, która swego czasu wywołała silne wzburzenie w szerokich sferach cywilnej ludności. Wyroków sądowych krytykować nie wolno; zdaje nam się jednak, że w interesie utrzymania zaufania do sądów wojskowych — należałoby podać do wiadomości publicznej uzasadnienie tego wyroku, które zapewne wyjaśni łagodny wymiar kary.

— Puck. Pod przewodnictwem dyrektora Morskiego Urzędu Rybackiego z Wejherowa, pana dra Lubeckiego, obradowały tu Zarząd i Rada nadzorcza Spółdzielni Rybackiej nad sanacją stosunków i dalszym rozwojem Spółdzielni.

Obrady dotyczyły zmiany statutu Spółdzielni, podwyżki płas personelowi, przeprowadzenia kontroli ksiąg i towarów przez specjalnego rewidora.

(Zebranie oficerów i szeregowych rezerwy.) Odbiło się tu zebranie oficerów i szeregowych rezerwy przy łącznym udziale miejscowych i z prowincji. Przewodził p. Ignacy Wrese z Smolnowa.

Po zwięzłym, lecz nader treściwym odczycie p. kpt. rez. Rawnakara „O strategicznym położeniu Kaszubczyzny i konieczności samobrony“, które to położenie ilustrowała olbrzymia mapa Pomorza i specjalne Kaszubczyzny, przeszły obrady do tematu, jak tę samoobronę zorganizować. Wsuwano różne projekty, które bądź miały się z celem, bądź nie miały z nim ścisłego związku, albo też w tej formie mało rokowały powodzenia. Ostatecznie przyjęto jednogłośnie wniosek przewodniczącego, aby wybrać komisyję, która opracuje projekt i statut i przedłoży zebraniu organizacyjnemu do zatwierdzenia.

— Bielskie Budy, pow. wąbrzeski. (Tragiczny wypadek.) W dniu 14 b. m. wydarzył się nieszczęśliwy wypadek wskutek, którego straciła życie żona gosp. Gutmana. Na stole leżały rewolwer, który przy sprzątaniu stołu spadł na ziemię, wskutek czego padł strzał, który nieszczęśliwą niewiastę zabił.

Kronika Gdańska.

30
wtorek

Dzisiaj: Franc. Salez jutro: Hiacynty

Wschód słońca o godzinie —
Zachód o godzinie —
Wschód księżyca o g. — popoł.
Zachód o godzinie — rano.

Stan wody w Wiśle dnia 29 stycznia

pod Toruniem	1,75 + 1,29
pod Chełmem	2,25 + 1,08
pod Kurzębakiem	1,58 + 1,97
pod Tczewem	1,26 + 1,48
pod Schiwenhoist	2,90 + 2,80
pod Fordonem	1,47 + 1,17
pod Grudziądem	1,38 + 1,22
pod Malborkiem	— + —

* Nocna służba apteczna. Nocną służbę pełnią w bieżącym tygodniu apteki następujące: Przy Langgarten 106, przy Heil. Geistgasse 25, przy Holzmarkt 1, przy Danim 4 i Neuschottland 16—17.

* Chleb drożeje a zboże wywożę z Gdańska do Niemiec. Pomimo przeładowania wszystkich spichlerzy sprowadzonym z Polski zbożem, które różnymi drogami wywozi się również i pokrymno do Niemiec, — chleb nieodrośnięty już prawie do spożycia stale drożeje. Obecnie kosztuje już chleb 1000 gramowy 600 marek. Jedynie tylko paskarze gdańscy są winni temu, że w zaopatrzonym przez Polskę we wszystko Gdańsku cena chleba wynosi prawie 2 razy tyle, co w dotkniętych nieurodzajem Niemczech. Ludność podnosi coraz głośniejsze skargi przeciwko podrożeniu chleba — senat gdański idzie jednak na rękę paskarom agrariuszom, jak słusznie zauważa tutejsza „Volksstimme“.

Datki ofiarowane na gwiazdkę dla „Marynarza polskiego“ w Gdańsku. Pan Dolewski—Domena Góra 20 000 mpl., Sikorski—Dom. Pielaszewo 10 000 mpl., X. X. 10 000 mpl., Rohn—Rybałt Gdynia 1000 mpl., Andro—Rumja 20 000 mpl., Beldowski—Chylonja 50 000 mpl., pp. Kujawscy—Gdynia 10 000 mpl., P. Tow. Łapieli morskich 20 000 mpl., X. X. Wejherowo 4 000 wpl., Bogusław Herse—Warszawa 50 000 mpl., Rudowski—Kłonówka 10 000 mpl., Syndykat rolniczy Warszawa 100 000 mpl., za pośrednictwem Teodorzy Maciejewskiej w Tczewie 17 500 mpl., Dominium Chwarzno p. Goeldel 10 000 mpl., Mały Kack p. Jewelowski 10 000 mpl., Kołbki—p. Kukowski 500 mpl., Mały Kack—p. Kihl 10 000 mpl., razem 362 030 mpl. P. n. komandor Witkowski—Gdańsk 5 000 mkn., Stefan Grabski—Gdańsk 1000 mkn., major Małek—Gdańsk 1000 mkn., Stanisław Przybylski—Gdańsk 500 mkn., Kasprowicz—Gniezno 25 000 mkn., Patria—Poznań 133 0 mkn., Józef Czyżewski—Gdańsk 500 mkn., Wojnowski—Kleszczewo 4 000 mkn., Plachecki—Łobekhof 100 mkn., Żegluga 10 500 mkn., Pani Borowska—Gdańsk 1000 mkn., Bank Związka Spółek Zarobk. Gd. 50 000 mkn., Bank Z. emski—Gdańsk 5000 mkn., Bank Mechaników—Gdańsk 1000 mkn., Bank Handlowy Warszawski—Gd. 10 000 mkn., Bank Bydgoski 1000 mkn., Bank Dyskontowy 1000 mkn., Bank Przemysłowców 500 mkn., Polski Bank Handlowy 1000 mkn., p. Chrzanowski 1000 mkn., Droszyński—Gdańsk 300 mkn., Polmin 3000 mkn., N. N. 1000 mkn., Bank Kwitecki—Potocki 2000 mkn., Polbal 10 000 mkn., S. A. B. 3000 mkn., dr. Panekki 1000 mkn., razem 115 730 mkn.

Oprócz tego ofiarowali w naturalnych: p. Jacynicz—Witomin: 2 barany i 2 centnary owoc. Sikorski—Pielaszewo: 2 gęsi i biłe bulki. Tow. Rybałt—Gdynia p. Rohn: 2 skrzynki rybek wędzonych. p. Pietruski—Wyszecin: 1 wieprza i 2 centnary żyta. Baron Unruh—Tempez: 2 barany. Baron Fuchs—Luzino: 60 funtów żyta.

Wszystk m ofiarodawcom jako i osobom, które około gwiazdki „Marynarza polskiego“ wielkie poniosły trudy, dziękuję w imieniu komitetu.

Dr. Panekki.

* Na zasypianie bagni pod Brzeźnem. Ponieważ suma, uchwalona swego czasu przez miejską na zasypianie bagni pod Brzeźnem okazała się nie wystarczającą, — przeto zażądano jeszcze 500 000 marek na ten sam cel. Zasypianie bagien stoi w związku z walką przeciw pladze komarów.

* Pomoc dla strajkujących patriotów w Zagłębiu Rury. Tutejszy Heimatdienst nawołuje do zorganizowania i zbierania składek na ludność niemiecką, cierpiącą wskutek okupacji w Zagłębiu Rury. Ludność niemiecka w okupowanych częściach nie byłaby narażona na konieczność przyjęcia jej z pomocą, gdyby nie dawała posłuchu nakazom Berlina, nawołującym do oporu i do strajków.

* Druga lekcja kursu stenografii polskiej odbędzie się dnia 30. we wtorek w gimnazjum polskim przy Petershagen, o czym niniejszym zawiadamia zarząd Związku Handlowców w Gdańsku.

* Marka polska al. parl. Tak długo i przy każdej sposobności wykpiwana marka polska nie tylko doścignęła w wartości swej swej markę niemiecką, ale nawet już ją prześcignęła. Od dwóch dni wyszukują wszystkie banki i wszyscy maklerzy, gdzie tylko się da markę polską, której zapowiadają olbrzymią zwyżkę jeszcze. Według zapewnień bankowców możemy się niezaprawdę doczekać czasów, że za jedną markę polską płacić będą po kilka marek niemieckich. Bardzo charakterystyczny i znamienity jest fakt, że jedno z przedsiębiorstw maklerskich, któremu polecono zakupić 2 miliony marek polskich po całodziennych poszukiwaniach zdołało wydobyć ledwie 300 000 marek polskich. Tego doprawdy Niemcy nie spodziewali się, jak nie spodziewali się większej drożyzny u siebie niż w Polsce. Tak, tak tempora mutantur — czasy się zmieniają!

* 80 miechów cukru wrzucono do morza. Wobec niebezpieczeństwa, jakie zagrażało parowcowi niemieckemu „Else“ wrzucono z ładunku cukru, znajdującego się na pokładzie — 80 miechów cukru do morza. Wartość wyrzuczonego cukru wynosi 20 milionów marek. Parowiec zawrócił do Gdańska.

* Okręt francuski w zatoce gdańskiej. Znajdujący się w zatoce gdańskiej w pobliżu Gdyni okręt francuski, nie zwinął jeszcze kotwicy i czeka na dalsze rozkazy. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wyjedzie okręt ten na wody Kłajpedzkie.

* Pomoc amerykańska dla Gdańska. Dzięki pośrednictwu przebywającego jakiś czas w Gdańsku Amerykanina Sorrieri — wyasygnowała instytucja amerykańska „Relief Administration“ 4500 dolarów, mniej więcej 100 milionów marek, na zakup żywności dla niezamożnej ludności Gdańska. Ponadto wyasygnował p. Sorrieri 400 000 marek na urządzenie taniej kuchni. Zakupiona żywność wystarczy na jakieś 4 miesiące.

* Konsul meksykański w Gdańsku. Generalny konsul Argentyny został zamianowany jednocześnie konsulem meksykańskim. Urząd ten sprawować będzie on pobocznie.

* Telefony coraz gorzej funkcjonują w Gdańsku. W miarę rozwoju przemysłu i handlu w Gdańsku daje się odczuwać coraz bardziej nieprzyjemnie pogorszenie się obsługi telefonicznej. Wszelkie próby łączenia się telefonicznego w Gdańsku narażają na długie wyczekiwanie, na zmudę czasu, na denerwowanie się i na przeważnie złe połączenia. Stacja telefoniczna odzywa się zwykle po długich wyczekiwaniach i wtedy słyszy się ze zdumieniem bardzo często pytanie „Sprechen Sie noch“. Zanim zdoła się dać odpowiedź — telefonistka znika i mimo wszelkich nawoływań już nie odpowiada. Bywa tak, że po połączeniu i po zamianie kilku słów — stacja rozłącza rozmawiających i wówczas nie sposób wogóle połączyć się z kimkolwiek. Wogóle na stacji gdańskiej zachodzi wszelkie możliwe niemożliwości zwłaszcza wtedy, gdy ma się do czynienia z wiecznie zajętym i wiecznie milczącym „Notamtem“. Możliwości podsłuchiwanie cudzej rozmowy wtedy, gdy abonent dobija się do stacji nie jest również rzadkością. O ile to lepsze telefony posiada każde chociażby najmniejsze miasto w Polsce. A zdawałoby się przecież, że telefony niemieckie są więcej udoskonalone. Takie błędne mniemanie mają przynajmniej o gdańskich telefonach u nas w kraju.

* Zwracamy uwagę na ogłoszenia administracji podatkowej w sprawie złożenia deklaracji do podatku dochodowego oraz majątkowego.

* Walne zebranie Tow. „Macierz Szkolna w Gdańsku“ odbędzie się w czwartek, dnia 8 lutego br., o godz. 6 wiecz. — w auli gimnazjum polskiego, Am. weissen Turm 2. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie z czynności dotychczasowego Zarządu, 2) sprawozdanie Komisji rewizyjnej, 3) udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi, 4) wybór nowego Zarządu, 5) wnioski.

Zarząd Macierzy Szkolnej.
Dr. Kubacz, prezes.

* Zmiana taryfy osobowej na kolejach. Z 1 lutym 1923 podwyższona się obecnie obowiązująca stawka taryfy osobowej o 100 proc. Odległość najmniejsza obniża się na 9 km. Stawki niemieckiej taryfy osobowej i bagażowej, część I, jak i taryfy osobowej i bagażowej kolei państwowych część II, zwłaszcza za bilety dodatkowe na poc. pośp. miejscówki bilety rowerowe i peronowe podwaja się.

Należność na przewóz 10 kg. i 1 km., wynosi 2 mk. najniższa opłata 200 mk.

Podwyżka ta dotyczy wszystkich relacji, w których odprawia się podróżnych według taryfy niemieckiej.

Ceny biletów sypialnych podwyższone będą osobnym zarządzeniem.

Dla gdańskiego ruchu podmiejskiego wyjdzie nowa taryfa.

Towarzystwa.

W środę, dnia 31 stycznia b. r. odbędzie się zebranie Towarzystwa Młodzieży Żeńskiej w auli gimnazjum polskiego o godzinie 7 wieczorem. Na zebraniu tem wygłosi wykład ks. Wysocki. O jaknajliczniejszy udział wszystkich członków proszą. Zarząd.

Zebranie Towarzystwa Młodzieży Żeńskiej (św. Jadwigi) odbędzie się w środę, dnia 31-go stycznia o godz. 7 wiecz. w auli gimnazjum polskiego przy Petershagen. Na porządku dziennym wykład ks. kuratusa Wysockiego na temat: Chopin i jego dzieła. O liczny udział proszą. Zarząd.

Bacność „Cecylja“ w Gdańsku! Walne zebranie odbędzie się w piątek, dn. 26. b. m. o godz. 1/2-8-mej wiecz. w auli gimnazjum polskiego przy Petershagen. Następujący porządek obrad: 1) Zagajenie. 2) Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. 3) Przyjęcie nowych członków i płacenie zaległych składek za rok ubiegły. 4) Sprawozdanie starego zarządu. 5) Wybór biura. 6) Wybór nowego zarządu. 7) Wnioski zarządu. 8) Wolne głosy i wnioski. 8) Zakończenie.

Wobec ważnych spraw jest udział wszystkich członków, czynnych i nieczynnych połączony. Goście mile widziane. Zarząd.

Towarzystwo śpiew. „Moniuszko“ urządza dnia 1 lutego b. r. w sali Kaiserhof przy ul. Heiligegeistgasse nr. 43 zabawę karnawałową. Uartym więc zwyczajem zatańczy się ochocze, w antraktach zaś przygotowane są mile niespodzianki jak wyścigi konne, korjandolli, konfety i różne inne wesołe kawały. Goście przez członków chóru „Moniuszko“ wprowadzeni mile widziani. Początek zabawy o godz. 8 wiecz.

Sdłice. Walne zebranie koła śpiewaczego „Harmonia“ odbędzie się w czwartek dnia 1 lutego o godz. 7 1/2 wiecz. w lokalu p. Step-puhna. Liczne przybycie konieczne.

Zarząd.

WIADOMOSCI GOSPODARCZE

Drobne informacje gospodarcze.

Produkcja papieru w Polsce.

	Stosunek produkcji powojennej do przedwojennej
1913 roku 62,000 ton	100 proc.
1919 „ 15,000 „	24 „
1920 „ 20,000 „	32,2 „
1921 „ 31,000 „	50,0 „
1922 „ 42,000 „	67,7 „

Roczne zapotrzebowanie papieru przez kraj 113.000 ton (obliczone na podstawie rzeczywistej przedwojennej konsumpcji).

Stosunek produkcji obecnej do konsumpcji 37,1. Stosunek produkcji przedwojennej do konsumpcji 54,8.

(Zarazem stosunek najwyższej zdolności wytwórczej krajowych papierni).

Produkcja celulozy w Polsce.

	Stosunek produkcji powojennej do przedwojennej
1913 roku 27,000 ton	100 proc.
1919 „ 6,900 „	25,5 „
1920 „ 8,400 „	31,1 „
1921 „ 15,600 „	57,7 „
1922 „ 17,500 „	64,8 „

Roczne zapotrzebowanie celulozy przez krajowe papiernie wynosi 42.000 ton.

Stosunek produkcji celulozy do konsumpcji 41,6 proc.

W r. 1923 ze względu na zasilanie kraju w celulozę przez Czułowską fabrykę celulozy, (6000 ton rocznie) stosunek podaży celulozy do konsumpcji wyniesie 55,7 proc.

Ze Związku Iz Przemysłowych Polski Zachodniej. Dnia 30 b. m. odbędzie się w Poznaniu zebranie Związku Iz Przemysłowych Polski Zachodniej (Poznań, Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń), które zajmie się kwestią projektowanego podatku przemysłowego i ustali stanowisko wobec przeciwdrożynianej akcji rządu.

Odbudowa kraju. Akcja odbudowy kraju w roku 1922 postępowała słabiej niż w roku 1921, głównie z powodu trudności finansowych. W odbudowie głównie robią postępy wieś, zaś miasta i miasteczka pozostały znacznie w tyle. Do końca 1921 roku zniszczonych budynków w Polsce, zgłoszonych przez poszkodowanych, było 1546892. Do końca 1920 roku odbudowano 405673, a w roku 1921 odbudowano 268364, czyli razem do końca 1921 roku odbudowane 674037. W roku 1922 repatrianci powracający z Rosji zgłosili dodatkowo budynków zniszczonych 105 tysięcy. Wobec tego ogólna liczba zniszczonych budynków podniosła się do 1631892. W roku 1922 odbudowano 106010, co po doliczeniu 674037 budynków odbudowanych do końca 1921 r. doprowadza ogólną liczbę odbudowanych budynków do 780037.

Z ogólnej zatem liczby budynków zniszczonych przez działania wojenne w Polsce pozostaje jeszcze do odbudowy 871855 budynków.

Z pożyczki złotej. Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości: Rozporządzeniem ministra skarbu z 27 bm. została zmieniona od 29 bm. cena emisyjna 8 %-wej państwowej pożyczki złotej z 22 r. a mianowicie za podstawę obliczenia przyjęto cenę złotego polskiego 4500 marek polskich, co wynosi za obligację wartości 10000 mk. p. i 10 złp. cenę 55000 mkp., a za obligację wartości 50000 mkp. i 50 złp. cenę 275000 mkp. Zmiana ceny emisyjnej podana została placówkom do wiadomości za pomocą okólników telegraficznych i winna być przez nie stosowana tak na mocy tych okólników jak również na podstawie komunikatu prasowego.

Z urzędu emigracyjnego. Ostatnio pojawiła się w niektórych dziennikach wzmianka, że odesłani w lecie r. u. do Stanów Zjedn. byli żołnierze armji i Hallera w liczbie 2000 ludzi, wyłączeni zostali z ilości emigrantów, wyznaczonej przez rząd Stanów dla obywateli polskich. W związku z tem zwołano się rzekomo 2000 miejsc w liczbie emigrantów dopuszczanej przez Stany Zjedn. dla obywateli polskich. Rozsiewane są przytem pogłoski, że konsulat Stanów Zjedn. rozpoczął już wizowanie paszportów a Urząd Emigracyjny wydawanie zaświadczeń na otrzymanie paszportu zagranicznego. Urząd Emigracyjny podaje niniejszem do wiadomości, że wszelkie te pogłoski są zmyślone i niczem nieuzasadnione. Ilość emigrantów polskich jest wyczerpana, a wydawanie paszportów zagranicznych w dalszym ciągu zawieszono.

Równocześnie zaznacza Urząd Emigracyjny, że wszelkie interwencje w Urzędzie mające na celu upoważnienie do otrzymania paszportu zagranicznego są zupełnie bez skuteczne.

Berlińska giełda produktów

z dnia 29. 1. 1923 r.

Pszemica miejsc.	50000—53000
„ słaska	—
Tend. nieregularna	—
Zyto miejsc.	46000—48000
Tend. silna	—
Jęczmień letni	41000—43000
Tend. cielec	—
Owies miejsc.	36000—38000
„ pomors.	—
„ slaski	35000—37000
Tend. stałsza	—
Kukurudza La Plata	—
„ loco Berlin	—
Tend. ciełca	—
Mąka pszenna	135000—145000
Tend. silna	—
Maka żytni	120000—130000
Tend. silna	—
Ospa pszenna i żytnia	29000—31000
Tendencja silna	—
Ospa żytni	—
Tendencja silna	—
Rzepak	—
Tendencja silna	—
Rzepak	—
Tendencja	—
Siemie lniane	—
Tendencja bez z anteresowania	—
Groch Victoria	70000—72000
mały groch spoż.	60000—65000
groch pastowny	—
Peluszka	—
Fasola	—
Wyka	—
Łubin niebieski	—
Łubin żółty	—
Seradella	100000—115000
Makuchy rzepakowe	35000—36000
Makuchy lniane	—
Wyłoki suena	17000—18000
Melasa torf	10000—11000
Płatki kartofl.	26000—28000
Nieurzędowe notowania paszy.	
Słoma pszenna żytnia	—
osiwana i as. i wiaz. drutem	14500—15000
Słoma żytnia w snopkach	14400—14700
Siano dobre	14500—15000
Siano handl.	13500—14000

Berlińska giełda metalowa

z dnia 29 stycznia 1923 r.

Cena za 100 kg. w markach.

Miedź elektrol. (wirebars) notow.	1116000
zw. dla niem. not. midzi elektrol.	—
Notowania berlińskiej komisji giełdy metalowej.	
Miedź rafinowana (99—99,3%)	90000—940000
Ołów	40000—420000
Miękkie ołów hutniczy oryginalny	—
Cynk surowy hutniczy org. (w wolnym obrocie)	480000—510000
Cynk surowy hutniczy oryg. (Not. zw. hutn.)	438399
Cynk Remelted w płatach	390000—410000
Aluminium hutn. (98—99%) w blokach walcach i prętach	1367300
Aluminium hutn. walc. albo w prętach (99%)	1369800
Cyna Banka, Straits australiska	2840000—2870000
Cyna hutnicza (90%)	280000—2830000
Nikiel czysty (98—99%)	1850000—1900000
Antymon (Regulus)	340000—350000
Srebro w sztabach (około 900 czyste)	680000—685000

Kurs giełdy poznańskiej

z dnia 29 stycznia 1923 r.

Papiery oficjalne.

Bank Centralny — Dyskontowy Bydgoszcz,	
— Bank Związku 1600—1650, Warsz. Bank Kredytowy — Bank Kwieciek Potocki 3000, Bank Przemysłowców 925—1000, Polski Bank Handlowy Poznań 2000, Bank Zjednoczenia — Bank Związku Sp. Zarobk. — Poznański Bank Ziemi 700, Wielkopolski Bank Rolniczy 800—900, Bank Młynarzy 375, Staathagenbank Bydgoszcz — Arcona 2300, Bydg. Fabryka Mydeł 800—750, Barcikowski 1600—1700, Krotoszyński, Brzeski Auto 1850—1875, H. Cegielski 8700—9000, Centrala Rolników — Centrala Skór 2000, Debienko — C. Hartwig 2100—2200, Hartwig Kantorowicz 7000—6500, Homosan — Hurtownia Drogerijna 350—375, Hurtownia Związkowa 275—240, Hurtownia Skór 1000, Herzfeld Viktorius 3600—3500, Juno 1400, Lacom — Lubań 60000, Maj 20000, Węgowiec 4300, Młyn Ziemiański — Orient 750, Płotno 1500, Papiernia w Bydgoszczy — Patria 1800—1700, S-ka Drewna 5300—5100, Br. Stabrowcy 3800—4000, S-ka stolarska 5000, Sarmatia 2800, Tkanina — Tri — Unia 4900—4800, Wagon ostrowa 1800—1750, Wisła 18000, Płotno — Wągrowa chemiczna 1250—1400, Grodzisk 5000,	

Kursy Giełdy warszawskiej

z dnia 29. 1. 1923 r.

	G o t ó w k a		Czeki i wypłaty	
	Sprzed	Kupno	Sprzed	Kupno
Dol. amer.	3500	3400	3400	3440
Dol. kanad.	—	—	—	—
Franki franc.	2200	—	—	—
Marki niem.	—	—	—	—
Franki belg.	1980	1970	1980	1960
Berlin	1	0,97 1/2	0,99 1/2	0,95 1/2
Gdańsk-Danzig	0,98 1/2	0,97 1/2	—	—
Helsinki	—	—	—	—
Holandia	13600	—	—	—
London	165000	160000	160800	159200
Nowy York	35400	34600	34700	34430
Paryż	2250	2190	2200	2180
Franki szwajc.	6600	6625	5665	6595
Praga	985	—	—	—
Stokholm	—	—	—	—
Wiedeń	50—49	75	50	40
Włochi	1710	—	1690	1680

Berlin, dnia 29 stycznia 1923.

Kursy walut zagranicznych w Berlinie.

	Notowania ostatnie		Notowania przedostatnie	
	placono	žadano	placono	žadano
Holandia	13047,30	13112,7	—	—
Buenos Aires	12219,37	12280,6	—	—
Belgia	1845,37	1854,6	—	—
Norwegia	6034,87	6065,1	—	—
Dania	6294,22	6325,78	—	—
Szwecja	8872,93	8847,07	—	—
Helsingfors	837,90	842,10	—	—
Włochy	1566,07	1573,93	—	—
London	15316,25	15388,75	—	—
Nowy York	33165,87	32333,13	—	—
Paryż	2154,83	2065,15	—	—
Szwajcaria	6184,50	6215,50	—	—
Hiszpania	5162,06	5187,94	—	—
Japonia	15860,25	15939,75	—	—
Rio de Janeiro	3740,62	3759,38	—	—
Wiedeń	—	—	—	—
ostempl.	46,63	46,87	—	—
Praga	952,61	957,39	—	—
Budapeszt	12,66	12,74	—	—
Sofia	194,51	195,49	—	—

Telegramy iskrowe

Nowy York, dnia 29. styczn a 1923.

Pieniądze dzienne	29. 1.	26. 1.
Weksle na Londyn c. tr.	4 1/2 %	4 1/2 %
Na Londyn 60 dni	462,25	465,87
Na Paryż	460,35	463,37
Na Amsterdam	6,18	6,45
Na Kopenhag.	39,41	39,50
Na Pragę	19,06	19,52
Weksle na Berlin	2,87	2,79
Srebro krajowe	0,00,30	0,00,50
Srebro zagr.	99 5/8	99 5/8
Kawa loco	64 7/8	67 3/8
Kawa na marzec	12 3/16	12 1/16
Kawa na maj	10,82	10,94
Kawa na lipiec	10,40	10,88
Kawa na wrzesień	9,86	9,93
Kawa na grudzień	9,19	9,26
Bawelna loco	8,90	8,97
Bawelna na styczeń	28,00	28,60
Bawelna na luty	28,35	28,35
Bawelna na marzec	27,80	28,45
Bawelna na kwiecień	27,90	28,53
Bawelna na maj	28,00	28,62
Bawelna na lipiec	28,00	28,71
Dowóz bawelny do portów atl. i golf	27 0/0	15 000
Miedź elektrol.	14 7/8	14,75
Cyna loco	40,25	40,00
Ołów	8,17	8,12
Cynk	7,05	6,80
Zelazo	29,50	29,50
Blacha biała	4,75	4,75
Smalec western	12,25	12,50
Łój	9,00	9,00
Olej siemienia bawelnianego loco	10,85	10,90
na styczeń	11,05	10,34
Nafta w cases	16,50	16,50
„ w tankach	7,00	7,00
„ st. white	13,25	13,25
Creditbalance	3,55	3,45
Cukier centryfug.	5,20	5,09
Terpentyna	150,00	153,00
z Sewannv	144,00	145,50
New-Orleans bawelna loco	27,88	28,63
Pszemica czerw. zim.	131,00	131,75
„ twarda zim.	127,00	131,75
Kukurudza	86 1/2	86,50
Maka	5,60	5,60
Transp. zboża	1/9 sh	1/9 sh
„ na kont.	11 c	12 c

Chicago.

Pszemica na maj	29 1/4	26 1/4
„ na lipiec	116 1/4	113,25
Kukurudza na maj	111 1/2	111 75
„ na lipiec	82 1/2	72 3/4
Owies na maj	43 3/4	73,12
„ na lipiec	41 3/4	44 1/2
Zyto na maj	42 1/8	42 1/8
„ na lipiec	86 1/2	87,25
Smalec na styczeń	83 3/8	83 3/8
„ na marzec	11,25	11,30
Boeczki na styczeń	11,25	11,37 1/2
Slonina cena najniższa	11,10	11,10
„ najwyższa	10,50	10,75
Lekkie świnię cena najniższa	11,50	11,50
„ najwyższa	8,40	8,10
Ciężkie świnię cena najniższa	8,60	8,30
„ najwyższa	8,00	7,80
Dowóz świń do Chicago	8,25	8,00
Dowóz świń na zachód	43 000	37 000
	144 000	127 000

**Notowania poznajskiej giełdy
bydłowej:**

z dnia 28. I. 1923 r.

Bydło I Kl.	270 000	—280 000
Bydło II	240 000	—250 000
Bydło III	—	—
Cielęta I	320 000	—340 000
Cielęta II	250 000	—280 000
Cielęta III	—	—
Swinie I	510 000	—520 000
Swinie II	390 000	—450 000
Swinie III	440 000	—460 000
Owce I	290 000	—300 000
Owce II	230 000	—
Owce III	—	—
Za parę prosiąt	220 000	—250 000

**Notowania oficjal. Poznańskiej
Giełdy Zbożowej**

z dnia 29. I. 1923 r.

Za 100 kg w ładunkach wagonowych. Dostawa
zaraz. Ceny dla handlu hurtown.

Zyto	85 000	—92 000
Pszenica	95 000	—103 000
Jęczmień Browarowy	65 000	—70 000
Mąka żytn. 70%	138 000	—148 000
Mąka pszen. 70%	95 000	—103 000
Owies	65 000	—70 000
Ospa żytn.	50 000	—
Ospa pszen.	50 000	—
Ziemiaki jadalne	—	—
Ziemiaki fabryczne	—	—
Siano luzne	—	—
Siano prasowane	—	—
Słoma żyt. luzna	—	—
Słoma żyt. prasowana	—	—
Seradella	120 000	—150 000
Tatarska	50 000	—55 000
Groch jadalny	—	—
Groch polny	—	—
Groch Viktoria	—	—

**Notowania giełdy Warszawskiej
z dnia 29 stycznia 1923 r.**

Bank Dyskontowy w Warszawie 32000—29000
—30000, Bank Handlowy 45000—50000, Bank
Motopolski —, Bank Kredytowy 11000, Bank Tow.
Współdzielczych —, Zachodni 40000—40500, Bank
Zjednoczonych Ziem. Polskich 9300—10500—9300,
Bank Przemysłowy Lwów 4050—3950, Bank Prze-
mysłowy Warszawa —, Bank Związku Spół. Za-
robkow. 15750, Warszawskie Tow. Kop. Węgla
160000—156000, Warszawskie Tow. Fabr. Cukru
65000—70000—67500, Firley 11700—11400—
11900, Lilpop 90000—92000—90500, Rudzki
42500—42000, Kijewski & Scholtze 70000, Ostro-
wie 899000—86000—87000, Orthwein i Kara-
sinski 13500—12500—12750, Zieliński 24000—
27500, Starachowice 44000—42500—45000, Pocisk
8100—8500—8450, Borkowski 8000—7400—7650,
Br. Jabłkowski 11400—11350—11550, Żegluga
3900—4100, Haberbusch 130000—125000—129500,
Tow. akc. Przemysłu Drzewn. 5750—6000, Cze-
stocice —, Polska Nafta 9000—8800, Nobel
17000—17700—17100, Siła i Światło 7450—7230,
Łazy —, Cegielski 9000—97000, Gostyński —,
Częstocice Łódzki —, Brutus —, Polbal —, Lenar-
towicz i Ryłscy 10000—9100, Zieleniewski 65000—
66000, Modrzejów 78500—80000—79000, Hurt.
Żegluga —, Rohn & Zieliński 24000—275000,
Majewski —, Żyrardów —.

Kronika Gdańska.

* Zwolnienie z sekwestru majątku obywatela
gdańskiego. Jak wiadomo, na podstawie Trak-
tatu Wersalskiego majątek obywateli niemieck-
kich zagranicą, względnie w państwach, które
były z Niemcami na stopie wojennej podlega
sekwestracji i likwidacji na rzecz funduszu re-
paracyjnego państw koalicyjnych. — Dzięki
odłączeniu Gdańska od Niemiec, majątek oby-
wateli gdańskich sekwestracji temu i likwidacji
nie podlega. Niemniej jednak zachodzi potrze-
ba długotrwałej częstokroć i uciążliwej wy-
miany pism z władzami zagranicznymi, mają-
cej na celu stwierdzenie tytułu własności, z
drugiej zaś obywatelstwa gdańskiego, intere-
sowanej osoby.

Zastępstwo interesów obywateli gdańskich
spoczywa w tym wypadku w rękach Rządu
Polskiego i jego reprezentacji zagranicznych.
Usiłowania Rządu Polskiego w tej dziedzinie
wydają pomyślne skutki. I tak, jak się dowi-
dujemy, w ostatnim czasie otrzymał Rząd
Polski od prokuratora Departamentu De la
Seine, za pośrednictwem konsula generalnego
Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu zawiado-
mienie, iż na skutek starań Rządu Polskiego
zdjęty został sekwestr nałożony na majątek p.
A. Schwandera, obywatela gdańskiego, za-
mieszkałego w Sopocie. Objekt, o który w tym
wypadku chodziło (49 losów „Panama”) re-
prezentuje milionowe wartości.

DEPEŠZE**Obrona nacjonalistów
niemieckich.****Germanofilstwo Kur. Porannego.**

Gdańsk. (Od włas. koresp.) Prasa nie-
miecka ze skrajnego obozu nacjonalistycz-
nego przytacza z wielkim zadowoleniem
odgłosy prasy lewicowej i cytuje od czasu
do czasu ustępy germanofilskiego Kurje-
ra Porannego i Przeglądu Wieczornego,
podkreślając życzliwość organów tych i
sympatyczny sposób urabiania życzliwej
dla Niemiec opinii w Polsce. Prasa haka-
tystyczna powołuje się ostatnio na tele-
gramy Kurjera Porannego, wysyłane z
Gdańska i napastujące przy każdej spo-
sobności prasę narodowo polską, a zwa-
szcza „Gazetę Gdańską”, do której w
sposób jak najbardziej nienawistny od da-
wien dawna odnoszono się w kołach nie-
miecko nacjonalistycznych nie tylko w
Niemczech, ale w Gdańsku samym. Pra-
sa hakatystyczna przytacza z odwołaniem
się na Kurjera Porannego rzekomo przez
Gazetę Gdańską, a w samej rzeczy przez
prasę niemiecką podany telegram, o wi-

zycie Korfante u Milleranda i dopatru-
je się tak samo jak „Kurjer” w wizycie
tej niejako potwierdzenia, że Polska
orientuje się zupełnie fałszywie, idąc z
Francją, a nie z Niemcami.

To podanie sobie ręki Kurjera Poranne-
go z hakatystami najskrajniejszych i naj-
bardziej wrogo dla Polski usposobionych
obozów jest bardzo znamieniem i wy-
kazuje najwyraźniej, że korespondent
gdański pisma tego podjął się prowoka-
torskiej roboty na korzyść Berlina prze-
ciwko prasie nacjonalistycznej polskiej, a
zwłaszcza przeciwko psującej mu stale
wszelkie szyki Gazecie Gdańskiej.

**Zniesienie pociągów pospiesznych
Paryż-Warszawa i Paryż-Ryga.**

Berlin. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Pociągi po-
spieszne, kursujące pomiędzy Paryżem i
Warszawą, oraz pomiędzy Paryżem a Ry-
gą, zostaną zniesione wobec sytuacji, jaka
wytworzyła się w okupowanych częściach
Niemiec. Najprawdopodobniej skierowane
zostaną pociągi te drogą okólną.

Z piśmiennictwa.

W piśmiennictwie naszym żywo dawał się
odczuć brak przekładu „Uczty Trymalchjo-
na” arystokraty rzymskiego Petroniusza, arbi-
tra elegantiarum, postaci tak dobrze znanej
nam z „Quo vadis”. Lukę tę wypełnił Leopold
Staff, dając piękny przykład „Uczty”, wydany
właśnie przez Instytut Wydawniczy „Biblioteka
Polska”. Aby umożliwić dokładne zrozumienie
tekstu tłumacz opatrzył go krótkim wstępem
oraz niezbędnymi uwagami. Książkę tę, be-
dącą wspaniałą powieścią obyczajową a rów-
nocześnie subtelną satyrą na „paskarstwo”
Rzymu Cezarów, czyta się z dż, po 2 tys-
cach lat, jak najaktualniejszą nowość; tylko
wielki pisarz mógł tyle barwy i ruchu wydobyć
z pospół tego życia ówczesnego stanu średnio-
go. — Na uwagę zasługuje graficzne wykona-
nie książki, wyraźny druk, bezdrzewny papier,
oraz okładka pomysłu prof. Kawińskiego.

Nakładem „Biblioteki Polskiej” wydano rów-
nież pośmiertny tom liryk znanego i cenionego

poety Edwarda Leszczyńskiego p. t. „Radość
samotna”, opatrzonego wyczerpującym studium o
tym przedwcześnie zmarłym pisarzu, pióra
Adama Grzymały-Siedleckiego. Okładkę pro-
jektował prof. Protajłowicz.

Notowania giełdy.

Kursy dewiz w Gdańsku.

Dewizy	27 stycznia (urzędowe)	26 stycznia (w wolnym obrocie)
	placono / zadano	placono / zadano
dolar	28678,12 / 28128,68	3940,62 / 24060,04
wypl. telegr. n. Londyn	125680,00 / 126215,00	108727,50 / 104727,50
Guld. hol.	10623,37 / 10676,63	9327,75 / 9373,25
marki polsk.	87,03 / 87,47	75,31 / 75,69
wyplata na Warszawę	86,78 / 87,22	76,55 / 76,95
wyplata na Poznań	87,28 / 87,72	75,43 1/2 / 75,81 1/2

Wszelkie listy zwyczajne
i rekomendowane
oraz przekazy pieniężne
dla „Gazety Gdańskiej”

prosimy adresować:

Zjednoczone Wydawnictwa
Pism Polskich w Gdańsku
Sp. z o. p.

Amtliche Bekanntmachungen.**Öffentliche Verordnung**

zur Abgabe einer Steuererklärung für die
Veranlagung der Vermögenssteuer für
den Veranlagungszeitraum vom 1. Januar
1923 bis 31. Dezember 1923.

Auf Grund des § 20 V. St. G. sowie des Be-
schlusses des Senats vom 31.3. 22. wird hiermit
folgendes bestimmt:

Zur Abgabe einer Steuererklärung an das zu-
ständige Steueramt sind verpflichtet:

1. alle am 1. Januar 1923 im Bezirk des Steuer-
amts wohnenden oder sich dauernd oder nur
vorübergehend aufhaltenden selbständigen
steuerpflichtigen Personen (Danziger oder Nicht-
danziger).
2. Aktiengesellschaften, Kommanditgesellschaften
auf Aktien, Gesellschaften mit beschränkter
Haftung, Bergwerkschaften, eingetragene Ge-
nossenschaften, Versicherungsvereine auf Gegen-
seitigkeit, sonstige rechtsfähige und nichtrechts-
fähige Personenvereinigungen, Stiftungen, An-
stalten und Zweckvermögen, sofern sie am 1.
Januar 1923:

a) den Sitz oder den Ort der Leitung im
Inlande haben

b) eine auf Erwerb gerichtete Tätigkeit aus-
üben, deren Zweck die Erzielung wirt-
schaftlicher Vorteile für sich oder ihre
Mitglieder ist,
und ihr Vermögen nicht unmittelbar nach
diesem Gesetz bei einem anderen Steuer-
pflichtigen steuerbar ist,

soweit die vorstehend Genannten an dem Stich-
tag für die Veranlagung zur Vermögenssteuer,
d. h. in der Regel am 31. Dezember 1922, ein
Vermögen von mehr als 500 000 M. besitzen.

Zur Abgabe einer Steuererklärung sind ferner
verpflichtet, ohne Rücksicht auf die Höhe des Ver-
mögens und ohne Rücksicht auf die Staatsan-
gehörigkeit, den Wohnsitz, Aufenthalt, Sitz oder Ort der
Leitung, alle sonstigen natürlichen und juristischen
Personen, sowie Personenvereinigungen und Ver-
mögensmassen der unter Nr. 2 genannten Art, die
inländisches Grund- oder Betriebsvermögen bereits
besitzen und daher nach § 2 des Vermögenssteuer-
gesetzes mit ihrem gesamten inländischen Grund-
und Betriebsvermögen steuerpflichtig sind, (be-
schränkt steuerpflichtige).

Die hernach zur Abgabe der Steuererklärung
Verpflichteten werden aufgefordert, die Steuer-
erklärung unter Benutzung des vorgeschriebenen Vor-
drucks in der Zeit vom 1. bis 14. Februar 1923
dem Steueramt einzureichen.

Die Pflicht zur Abgabe der Steuererklärung ist
vom Empfang eines Vordrucks der Steuererklärung
nicht abhängig.

Die Einreichung schriftlicher Erklärungen durch
die Post ist zulässig, geschieht aber auf Gefahr des
zur Abgabe der Steuererklärung Verpflichteten und
deshalb zweckmässig mittels Einschreibebriefes.
Mündliche Erklärungen werden von den Steuer-

für den Stadtkreis Danzig in den
Dienststräumen Promenade 9, I und
II. Stock,

für die übrigen Kreise ebenfalls Prome-
nade 9, III. Stock, (Steueramt II)
an den Werktagen von 9 bis 1 Uhr vormittags vom 1.
2. 1923 ab zu Protokoll entgegenzunehmen.

Wer die Frist zur Abgabe der ihm obliegenden
Steuererklärung versäumt, kann, unabhängig von
einer etwaigen Bestrafung, mit einem Zuschlag bis
10 vom Hundert der festgesetzten Steuer belegt
werden.

Die Hinterziehung der Vermögenssteuer wird
mit einer Geldstrafe bis zum 20-fachen Betrage der
hinterzogenen Steuer bestraft. Neben der Geld-
strafe kann auch auf Gefängnisstrafe erkannt werden.

Danzig, den 26. Januar 1923. (187)

Das Landessteueramt.
Die Steuerämter I und II.

Öffentliche Aufforderung

zur Abgabe einer Steuererklärung seitens
der natürlichen Personen für die Fest-
stellung der vorläufigen Steuerschuld an
Einkommensteuer für das Kalenderjahr
1923.

Auf Grund des § 56 E. St. G. sowie des Be-
schlusses des Senats vom 31. 3. 22 wird hiermit
folgendes bestimmt:

I. Zur Abgabe einer Steuererklärung an das zu-
ständige Steueramt sind verpflichtet:

1. alle natürlichen Personen, die im Bezirk der
Freien Stadt Danzig wohnen oder sich des
Erwerbes wegen oder länger als 6 Monate
aufhalten und

a) als Arbeitnehmer zwar im Kalenderjahr
1923 dem Steuer(10 prozentigen Lohn-
p.)abzug unterworfen sind (§ 82 E. St.
G.) aber im Kalenderjahr 1922 bereits ein
Jahreslohnneinkommen von mehr als
30 000 Mark bezogen haben, oder inner-
halb eines Jahresgesamteinkommens von
nicht mehr als 300 000 Mark ein sonsti-
ges Einkommen von über 5000 Mark be-
zogen haben, oder

b) die dem Lohnsteuerabzug nicht unterworfen
sind und im Kalenderjahr 1922 ein Jahres-
einkommen von über 5000 Mark gehabt
haben;

2. alle Personen, die dem Lohnsteuerabzug nach
§ 28 E. St. G. zwar unterworfen sind, bei
denen aber trotz Bezuges eines Lohn-
neinkommens im Kalenderjahr 1923 von mehr
als 12 000 Mark monatlich bis zum 5. Febr.
d. J. noch kein Steuerlohnabzug vorge-
nommen ist;

3. Sämtliche natürlichen Personen, die ohne
im Gebiet des Freistaates zu wohnen oder
sich aufhalten,

a) in dessen Gebiet Grundbesitz haben oder
ein Gewerbe betreiben;

b) Bezüge aus öffentlichen inländischen Kassen
mit Rücksicht auf gegenwärtige oder frühere

Dienstleistung oder Berufstätigkeit erhalten
(Besoldungen, Pensionen usw.) und bei
denen bis zum 5. Februar d. Js.
noch kein Steuerlohnabzug vorgenommen
ist.

Die hiernach zur Abgabe der Steuererklärung
Verpflichteten werden aufgefordert, die Steuer-
erklärung unter Benutzung des vorgeschriebenen
Vordrucks einzureichen und zwar die in Ziffer I, 1 a,
b und 3 a Genannten in der Zeit vom 1. bis
14. Februar d. Js., die in Ziffer 2 und 3 b
Genannten in der Zeit vom 12. bis 15. Februar
d. Js. Vordrucke für die Steuererklärung werden
durch die Post übersandt. Die Verpflichtung
zur Abgabe einer Steuererklärung besteht auch
dann, wenn ein Vordruck nicht zugesandt worden
ist. Vordrucke können von den mitunterzeichneten
Steuerämtern bezogen werden.

Die Einreichung schriftlicher Erklärungen durch
die Post ist zulässig, geschieht aber auf Gefahr des
zur Abgabe der Steuererklärung Verpflichteten und
deshalb zweckmässig mittels Einschreibebriefes.
Mündliche Erklärungen werden von den Steuer-
ämtern.

für den Stadtkreis Danzig in den Dienststräumen
Promenade 9, I und II. Stock,
für die übrigen Kreise ebenfalls Promenade 9,
III. Stock,

an den Werktagen von 9—1 Uhr vorm. vom 1. 2.
1923 ab zu Protokoll entgegenzunehmen.

Wer die Frist zur Abgabe der ihm ob-
liegenden Steuererklärung versäumt, dem
kann ein Zuschlag bis zu 10 v. H. der endgültig
festgesetzten vorläufigen Steuerschuld auferlegt
werden.

II. Ergibt der endgültige Steuerbescheid,
nachdem er rechtskräftig geworden ist, dass
das Einkommen um mehr als den
6. Teil den vom Steuerpflichtigen in der
Steuererklärung angegebenen Betrag über-
steigt, so kann dem Steuerpflichtigen eine Sondersteuer bis zu 1) v.
H. des übersteigenden Betrages auf-
erlegt werden, wenn sich ergibt, dass die
Steuererklärung schuldhafter Weise unrichtig
abgegeben ist (§§ 26 und 56 E. St. G.).

III. Wer zum eigenen Vorteil oder zum Vorteil
eines anderen nicht gerechtfertigte Steuervor-
teile erschleicht oder vorsätzlich bewirkt,
dass die nach dem Einkommensteuer verkürzt
wird, wird wegen Steuerhinterziehung mit
einer Geldstrafe im 5- bis 20-fachen Betrage
der hinterzogenen Steuer bestraft. Neben
der Geldstrafe kann auf Gefängnis erkannt
werden (§ 46 E. St. G.). Wer fahrlässig
als Steuerpflichtiger oder als Vertreter oder
bei Wahrnehmung der Angelegenheiten eines
Steuerpflichtigen bewirkt, dass die Einkommen-
steuer verkürzt oder Steuervorteile zu Un-
recht gewährt oder belassen werden, wird
wegen Steuergeldfälschung mit einer Geldstrafe
bestraft, die im Höchstbetrage halb so hoch
ist wie die für die Steuerhinterziehung ange-
drohte Geldstrafe.

IV. Steuerpflichtige, deren steuerbares Gesamt-
einkommen im Kalenderjahr 1922 (bezw. dem
innerhalb dieses Jahres endenden Wirtschafts-
jahre) den Betrag von 500 000 Mark übersteigt,

sind gemäss § 26 Abs. 1 E. St. G. zur Vor-
schusszahlung verpflichtet. Der Vorschuss ist
ohne besondere Anfordernag gleich-
zeitig mit der Abgabe der ausgefüllten Steuer-
erklärung portofrei an die Freistadtsteuerkasse
in Danzig, von den in der Stadt Danzig
wohnenden Steuerpflichtigen an die städtische
Steuerkasse unter vollständiger Angabe des
auf dem Steuerklärungsvordruck vermerkten
Steuerzeichens und unter der ausdrücklichen
Bezeichnung „Vorschusszahlung“ einzuzahlen
oder zu überweisen. Andere Gemeindekassen
sind für die Annahme des Betrages nicht zu-
ständig. Zur vollständigen Angabe des Steuer-
zeichens gehört stets die Bezeichnung der
Gemeinde (z. B. „Gr.-Zünder 136“).

Geht der Betrag später als 3 Tage nach Ab-
gabe der Steuererklärung ein, so kann ein
Zuschlag von 10 Prozent des geschuldeten
Betrages als Sondersteuer auferlegt werden
(§ 26 E. St. G.). Die Höhe der Vorschuss-
zahlung ist von dem Steuerpflichtigen selbst
nach dem dem Steuerklärungsformular bei-
gefügten Steuertarif zu berechnen. Zu er-
mitteln ist der Steuerbetrag, der nach diesem
Tarif auf das in der Steuerklärung ange-
gebene Gesamteinkommen entfällt. Die Vor-
schusszahlung beträgt ein Viertel dieses Be-
trages. Ist in dem Gesamteinkommen Arbeits-
einkommen enthalten, das vom 1. Januar 1923
ab dem Steuerabzug unterliegt, so ist die
Steuer, die auf das Gesamteinkommen ent-
fällt, um 10 Prozent des darin enthaltenen
nunmehr steuerabzugsfähigen Arbeitsein-
kommens zu kürzen und die Vorschusszahlung
nur in Höhe von einem Viertel der ver-
bleibenden Summe zu leisten.

Beispiel:

Steuerbares Gesamt-(Netto-)
Einkommen 800 000 Mk.
darunter 350 000 Mk. Arbeits-
einkommen Steuerbetrag
nach Tarif für 1922 115 000 Mk.
ab 10 Prozent von 350 000 Mk. 35 000 Mk.
vorläufige Steuerschuld für
1923 80 000 Mk.

hierauf als Vorschusszahlung
für Januar/März mit Abgabe
der Steuerklärung zu leisten 1/4 = 20 000 Mk.

V. Personen, die im Kalender-(Wirtschafts-)jahr
1922 ein Jahreseinkommen von nicht mehr
als 500 000 Mark gehabt haben, leisten Vor-
auszahlungen erst nach Massgabe eines ihnen
zugehenden Steuerbescheides bzw. Vorbe-
scheides, in dem die Vorauszahlung unter
Anwendung der vorstehenden Grundsätze
berechnet sind.

IV. Nichtphysische Personen (Körperschaften, Ge-
sellschaften mit eigener Rechts-
persönlichkeit usw.) haben eine Steuer-
klärung zunächst nicht abzugeben.

Die Steuerverwaltung der Freien**Stadt Danzig****Die Steuerämter I und II.**

Znawcy żądają Kühnego!

Teatr Miejski Gdańsk

Dyrekcja: Rudolf Schaper.

Dziś, we wtorek dnia 30 stycznia o godz. 7 wiecz.

Bilety stałe D 1 Bilety stałe D 1.

Der Landstreicher

Poemat dramatyczny Fritza Droop. Inscenizacja:

Hermann Merz. Insp: Emil Merner.

Następnie:

Herzwunder

Wilh. v. Scholz. Inscen.: Hermann Merz.

Insp: Emil Werner.

Osoby znane. Koniec o godz. 9 1/2

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku

ogłasza przetarg na dostawę do Stoczni Gdańskiej 20000 kg. farby olejnej czerwonej wagonowej, w czym 10000 kg. z zawartością 40% i 10000 kg. z zawartością 60% czystego po-
kostu lnianego.

Próbki oferowanych farb, w ilości po 5 sztuk po 100 gr. każdego gatunku, winny być nadesłane najpóźniej pod adresem działu VI6 Dyrekcji Kolei Państwowych w Gdańsku, przyczem nie należy umieszczać firmy na opakowaniu próbek a jedynie opatrzyć je znakiem powtórzonym w ofercie. Próbki winny być nadesłane do dnia 5 lutego r.b., oferta zaś z ceną netto w markach polskich, obowiązującą do dnia 23 lutego r. b. (do którego to dnia zapadnie decyzja Dyrekcji) — winna być nadesłana do Dyrekcji Kolei Państwowych w załączony kopercie oznaczonej napisem: „Przetarg na farbę olejną czerwona VI6p. 15/II r.b.” do dn. 15 lutego r. b. do godz. 12 w południe. Dyrekcja zastrzega sobie prawo podziału dostawy. (191)

Dyrekcji Kolei Państwowych.

Rospisanie przetargu.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku ogłasza przetarg na dostawę 150000 podkładów kolejowych sosnowych I i II kl. o wymiarach:

I kl. długość 2,7 metr. z przekrojem 16/26—15/27 o górnej płaszczyźnie 16 cm. szerokiej,

II kl. długość 2,5 metr. z przekrojem 14/24—15/23 o górnej płaszczyźnie 16 cm szerokiej.

Oferty należy skierować do Dyrekcji Kolei Państwowych w Gdańsku pokój nr. 309 w zamkniętych kopertach opatrzone napisem „Oferta na podkłady” do dnia 15 lutego 1923 r. do godz. 12 w południe. Publiczne otwarcie nastąpi w oznaczonym dniu o godz. 12 w poł. w sali konferencyjnej. Oferty opiewające na ilości mniejsze od 10000 szt. nie będą uwzględniane.

W ofercie powinna być wskazana cena za sztukę w markach polskich franco wagon stacja załadunku oraz gwarancja jaką firma złoży za terminowość wykonania dostawy. Dostawa musi być uskuteczniiona w ciągu 3 miesięcy od dnia podpisania umowy. Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorcy niezależnie od wysokości złożonej oferty oraz podziału dostawy i ilości.

Obowiązującymi do dostawy są „Tymczasowe warunki techniczne na dostawę podkładów” zatwierdzone przez MKZ. dnia 7 sierpnia 1919. 190

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku.

La Coiffure Moderne

**MANICURE
ONDULATION
SHAMPOING**

Postiches d'art :: Parfumerie francaises
Paul Jankewitz
Danzig, Langgasse 1 am Tor

Przyjmuje się zamówienia na wszelkie wyroby kuchenne, na życzenie 3 dostawa do domów prywatnych

Hotel Continental

Stadtgraben 6-7 Gdańsk Telefon 680-3450

Naprzeciw dworca kolejowego

Brylanty, złoto, srebro, platynę, zęby (szczęki)

jak również monety wszelkiego rodzaju kupuje i płaci najwyższe ceny

— Taksuje bezpłatnie —

Georg Cohn, Gdańsk

Heilige Geistgasse 29 — Tel. 3451.

Poszukuję w centrum miasta

1-2

pokoje umeblowane

o ile możliwości z pełnym utrzymaniem. Cena obojętna.

Zgłoszenia do księgarni „Ruch” Kasz. Rynek 21 pod nr. 137. (137)

184

2-3 pokoje z kuchnią

meblowane lub bez mebli, lub biuro z pełnym urządzeniem i mieszkaniem ewentualnie dom — willę — kupię. Cena obojętna. Zgłosz. pod nr. 184.

Joseph Prüfer, Gdańsk

Jopengasse 21 Telefon Nr. 1931 Jopengasse 21

Bank dewiz i efektów

Kupno wszelkich walut, złota, srebra i dewiz po najwyższych cenach

(ONN)

Bluhms Weinpalast

Diele i Bar

eleganckie
miejsce zabaw

Codziennie
wieczorem

Reunion

Znakomita
kuchnia
i bufet

Langfuhr

Hauptstr. 34

W niedziele: **Herbatka towarzyska**

z artystycznymi występami tanecznymi i śpiewami. Akompaniament Jazzu.

Kwartet rosyjski. Od 1 stycznia: Nowy program

ZNOWU WYSTĘPY KABARETOWE

tutejszych artystów scenicznych.

27

Sprzedaj mebli. bardzo tanio!

Kompletne urządzenia mieszkań, jak również pojedyncze meble, również meble biurowe.

OTTO ELTERMANN

Fabryka mebli i wyrobów tapicerskich.

Nowe ubikacje sprzedażne i wystawowe

Telefon 5623. Lawendelgasse 4 Telefon 5623.

— Filja: tylko IV. Damm nr. 8. — 62b

Jeneralna Agentura Przemysłowo-Handlowa oraz Komisowy Dom Zleceń

Karol Szewczyński

Telefon 138-01

WARSZAWA

Trębacka 2 m. 3

Dostarcza w kraju i na eksport:

Szkło okienne wszelkich gatunków w. Terpetynę, smołę drzewną, dziegieć. Drzewo budowlane i opałowe. Klepek dębowe i podkłady kolejowe. Słemię lniane i mączkę kartoflaną, Gesi żywe i bite — w ładunkach wagonowych i częściowych.

Poszukuje do kupna:

Kalafonję francuską i amerykańską. Mydło do prania zagraniczne. Łój dla mydlarzy — chemikalie.

13

Solidne firmy proszone są o składanie ofert.

Artykuły branży aptekarskiej

Knoll i Kern, Gdańsk

Vorstädtischer Graben 34

Telefon Nr. 4091

SKŁAD: Flaszek medycynalnych, kroplomierzy, pudełek wiórowych, stoików na masie, korków, towarów papierowych itd.

Baltische Ofen- und Baubedarfs-Ges. m. b. H.

Balticka Spółka z ogr. odpow. stawiania pieców i zapotrzebowań budowlanych

Schlüsseldamm 56 **Gdańsk** Schlüsseldamm 56

Telefon 2764 — Adres telegraficzny: „BAUFEN” 19

Pieca kaflowe wszelkiego rodzaju. Przenośne pieca kaflowe. — Żelazne pieca. — Materiał do budowy pieców. — Materiał budowlany. — Produkty smołowe.

Eksport — Import Eksport — Import

Uczennica

władająca językiem polskim w słowie i piśmie może się zaraz zgłosić

Administracja Gazety Gdańskiej
Stadtgebiet 12.

Leśnik,

wyższe wykształcenie, znajomość tar-
taczni, eksploatacji, poszukuje
odpowiedniej posady. Oferty

Warszawa, Puławska 29 m. 15
dla Choduczńskiego. 188

Torfciarz

z maszynami posze-
kiwany jako wspólnik
do eksploatacji większych
terenów torfowych. 189

Zgłoszenia:
Kamieniec Pomorski
pod Gdynią.

Biegła

**książkowa-
korespondentka**

potrzebna od zaraz.

Zgłosz. przyjmuje pod Nr. 1 „Gazeta Gdańska”,
Stadtgebiet 12. 1

**Biegłych
zecerów maszynowych
(linotypistów)**

przyjmie zaraz 114
Drukarnia Gdańska, Stadtgebiet 12.

Sprzedawcy

potrzebni do księgarni dworcowych
w W. M. Gdańsku. 158

Zgłoszenia w księg. „Ruch”, Kaszubski Rynek 21.

**Niemiecko-Rosyjskie
Towarzystwo
Transportowe
i Żegluga**

z ogr. por.

(Deutsch-Russische
Transport- u. Schiffahrts-
G. m. b. H.)

Danzig, Breitgasse 79

Telefon 5513, 5278

Spadyje — Giełto —

lokasso — Ubezpiec-
nio — Magazynowanie

Czytajcie

„Gazeta Gdańska”